

CHARAKTERYSTYKA STUDIÓW PODYPLOMOWYCH

Nazwa studiów podyplomowych	Edukacja bez przemocy
Kierunek studiów	Pedagogika
Przyporządkowanie do dyscypliny	Pedagogika
Jednostka prowadząca	Akademia Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej
Charakter kształcenia	doskonałący
Forma studiów	niestacjonarne
Liczba semestrów/ liczba punktów ECTS/ liczba godzin	2 semestry/36/108
Czas trwania pierwszej edycji studiów (od pierwszego do ostatniego dnia miesiąca)	1.02.2024-31.01.2025
Ogólne cele kształcenia, uzyskiwane kwalifikacje, podstawy prawne kwalifikacji oraz możliwości zatrudnienia absolwentów studiów	• Cel kształcenia Głównym celem kształcenia jest nabycie kompetencji, pozwalających zastosować w edukacji podejście <i>nonviolence</i>, która polega na rezygnowaniu z przemocy i wybieraniu innych postaw, bardziej sprzyjających kontaktowi z sobą i z innymi. Cele szczegółowe to m.in. zapoznanie studentów z praktycznymi narzędziami, pochodzącymi z różnych podejść i modeli, przede wszystkim z Porozumienia bez Przemocy (<i>Nonviolent Communication, NVC</i>) Marshalla B. Rosenberga, Podejścia Skoncentrowanego na Rozwiązaniach/Edukacji Skoncentrowanej na Rozwiązaniach oraz uważności (<i>mindfulness</i>). Dzięki spójności między tym, o czym są te studia, a tym, jak są prowadzone zajęcia, studenci doświadczą takich jakości, jak: szacunek,

bezpieczeństwo, wolność, sens. Doświadczą dobrowolnego uczenia się w bezpiecznej przestrzeni, w której nie są oceniani, są za to szanowani, widziani, uwzględniani, i w której mogą uczyć się dla siebie, w sposób, który im służy. Będą traktowani przede wszystkim jak osoby ludzkie – godne szacunku przez sam fakt swojego istnienia – a dopiero później jako studenci. Będą mieli okazję przekonać się, ile radości może dawać uczenie się, kiedy kierujemy uwagę na potencjał i zasoby, a nie na problemy i deficyty. Tę jakość bycia ze sobą i z innymi będą mogli zanieść dalej, do swoich środowisk.

Na studiach tych nie ma ocen ani nie jest pisana praca dyplomowa. Większość zajęć to warsztaty, a podstawą do ich zaliczenia jest obecność. Wykłady to podcasty, które można odsłuchać w wybranym przez siebie momencie w ciągu miesiąca od zjazdu. W planie zajęć jest więcej przerw i mniej godzin pracy, niż to bywa zazwyczaj na studiach. Zajęcia niedzielne kończą się o takiej porze, żeby można było zjeść obiad razem z rodziną i spędzić z nią czas. Pomiędzy zjazdami studenci mają możliwość korzystania z indywidualnego wsparcia osób prowadzących i są zapraszani do wspierania siebie nawzajem w rozwoju.

Program zajęć ułożony został z dbałością o potrzeby studentów i o zapewnienie im warunków, które sprzyjają dobrostanowi i rozwojowi. Warsztaty zawarte w module *Empatia i granice w praktyce edukacyjnej* prowadzone są stale przez te same dwie osoby, co daje stabilność i przewidywalność. Warsztaty zawarte w module *Edukacja bez przemocy – inspiracje* prowadzone są przez różne osoby, co daje urozmaicenie i inspirację. Tematy wszystkich warsztatów zaczynają się od zagadnień związanych z postawą *nonviolence* wobec samych siebie i stopniowo przechodzą do *nonviolence* wobec innych. Tematyka wykładów jest dopasowana do tematyki warsztatów i powiększa

	zakres inspirujących pomysłów do wyboru. Tak zaprojektowane studia mogą być atrakcyjne zarówno dla osób początkujących w zakresie komunikacji i postawy <i>nonviolence</i>, jak i dla tych, które poznały już jej podstawy (np. na studiach podyplomowych z Porozumienia bez Przemocy) i chciałyby nabrać większej łatwości w posługiwaniu się „językiem i uszami żyrafy” oraz poszerzyć perspektywę i spojrzeć na edukację z punktu widzenia różnych praktycznych modeli i podejść. • Kwalifikacje – nie dotyczy • Podstawy prawne kwalifikacji – nie dotyczy • Możliwości zatrudnienia absolwentów Absolwenci studiów mogą być zatrudnieni we wszelkich placówkach edukacyjnych zgodnie z wcześniej nabytymi kwalifikacjami, a szczególnie w placówkach nastawionych na empatię i dialog, czyli m.in. w przedszkolach i szkołach demokratycznych, w placówkach montessoriańskich czy w tzw. wioskach, a także w edukacji domowej i w szkołach, które ją wspierają.
Sylwetka absolwenta	Absolwent będzie znał i rozumiał założenia postawy <i>nonviolence</i>. Będzie miał praktyczną znajomość Porozumienia bez Przemocy (NVC) oraz innych wybranych modeli, podejść, technik i narzędzi użytecznych w edukacji, m.in. uważności (<i>mindfulness</i>), Podejścia Skoncentrowanego na Rozwiązaniach i Edukacji Skoncentrowanej na Rozwiązaniach, Systemu Wewnętrznej Rodziny i coachingu. Będzie miał pogłębioną samoświadomość: będzie miał świadomość sygnałów z własnego ciała, będzie potrafił je odczytywać i integrować ze swoimi uczuciami, potrzebami, myślami i decyzjami. Będzie miał umiejętność empatycznej komunikacji z samym

	sobą. Będzie miał także umiejętność empatycznej komunikacji z dziećmi, rodzicami i nauczycielami: będzie potrafił wyrażać siebie z autentycznością i jednocześnie bez przemocy, będzie też umiał słuchać z empatią innych osób. Będzie potrafił świadomie komunikować się z innymi, pozostając w kontakcie ze sobą, również w sytuacjach, gdy usłyszy krytykę lub odmowę. Będzie potrafił zadbać o własne granice, własny dobrostan i samoregulację, a także wspierać uczniów w uczeniu się i w dbaniu o swoje granice, dobrostan i samoregulację. Będzie umiał budować dobre relacje z rodzicami, uczniami i współpracownikami. Dzięki wiedzy, pogłębionej świadomości i samoświadomości oraz umiejętnościom absolwent będzie gotów wnieść do edukacji postawę <i>nonviolence</i> i projektować przyjazną przestrzeń do uczenia się i rozwoju. Absolwent będzie miał również kompetencje przydatne w sytuacjach kryzysowych: będzie umiał mediować w konfliktach między dziećmi oraz interweniować w razie przemocy.
Wymagania wstępne, oczekiwane kompetencje kandydata	• Wymagania wstępne: ukończone studia licencjackie lub magisterskie • Oczekiwane kompetencje kandydata: czynna znajomość języka polskiego
Wymagane dokumenty	1. Podanie o przyjęcie na wybrane studia podyplomowe (wygenerowane z systemu IRK) 2. Poświadczona przez Akademię kopia dyplomu ukończenia studiów pierwszego, drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich 3. Wypełnione i podpisane Oświadczenie słuchacza studiów podyplomowych (wygenerowane z systemu IRK)
Przewidywana liczba słuchaczy/ limit miejsc	16 W razie większej liczby chętnych o przyjęciu decyduje kolejność zgłoszeń.
Symbol nazwy kierunku kształcenia	0188

**EFEKTY UCZENIA SIĘ DLA STUDIÓW PODYPLOMOWYCH
DOSKONALĄCYCH
„EDUKACJA BEZ PRZEMOCY”**

Symbol efektu	EFEKTY UCZENIA SIĘ
Absolwent studiów podyplomowych w zakresie:	
WIEDZY	
W.1.	Rozumie, na czym polega edukacja bez przemocy, i wie, jak można zaprojektować przestrzeń przyjazną dla uczniów, rodziców i nauczycieli,
W.2.	Zna wybrane założenia, rozróżnienia i procesy modelu Porozumienia bez Przemocy (<i>Nonviolent Communication, NVC</i>) Marshalla B. Rosenberga oraz praktyczne możliwości zastosowania tego modelu w edukacji.
W.3.	Zna podstawy uważności (<i>mindfulness</i>) dla nauczycieli.
W.4.	Zna podstawowe założenia Podejścia Skoncentrowanego na Rozwiązaniach (PSR) oraz jego możliwe zastosowania w Edukacji Skoncentrowanej na Rozwiązaniach (ESR).
W.5.	Zna podstawy modelu System Wewnętrznej Rodziny (SWR) i jego możliwe zastosowania w edukacji.
W.6.	Zna możliwości zastosowania metod i narzędzi coachingowych w projektowaniu pożądanej zmiany w edukacji.
W.7.	Ma podstawową praktyczną wiedzę psychologiczną i neurobiologiczną oraz wiedzę z zakresu przeciwdziałania przemocy, sprzyjającą współtworzeniu edukacji bez przemocy i projektowaniu przestrzeni przyjaznej dla uczniów, rodziców i nauczycieli.
UMIEJĘTNOŚCI	
U.1.	Potrafi współtworzyć edukację bez przemocy i zaprojektować przestrzeń przyjazną dla uczniów, rodziców i nauczycieli, sprzyjającą efektywnej nauce i pracy.
U.2.	Potrafi praktykować Porozumienie bez Przemocy (<i>Nonviolent Communication, NVC</i>) Marshalla B. Rosenberga w kontekstach edukacyjnych i poza edukacyjnych.
U.3.	Potrafi praktykować uważność w kontekstach edukacyjnych i poza edukacyjnych oraz wprowadzać uważność do edukacji.
U.4.	Potrafi stosować przesłanki teoretyczne Podejścia Skoncentrowanego na Rozwiązaniach (PSR) w Edukacji Skoncentrowanej na Rozwiązaniach (ESR).
U.5.	Potrafi zastosować model System Wewnętrznej Rodziny (SWR) w praktyce edukacyjnej.
U.6.	Potrafi zastosować metody i narzędzia coachingowe dla zaprojektowania pożądanej zmiany w edukacji.
U.7.	Potrafi zastosować w praktyce wiedzę psychologiczną i neurobiologiczną oraz wiedzę z zakresu przeciwdziałania przemocy, sprzyjającą

	współtworzeniu edukacji bez przemocy i projektowaniu przestrzeni przyjaznej dla uczniów, rodziców i nauczycieli.
KOMPETENCJE SPOŁECZNYCH	
S.1.	Ma gotowość, by współtworzyć edukację bez przemocy i projektować przestrzeń przyjazną dla uczniów, rodziców i nauczycieli, sprzyjającą efektywnej nauce i pracy.
S.2.	Ma gotowość, by praktykować Porozumienie bez Przemocy (<i>Nonviolent Communication, NVC</i>) Marshalla B. Rosenberga w kontekstach edukacyjnych i poza edukacyjnymi.
S.3.	Ma gotowość, by praktykować uważność w kontekstach edukacyjnych i poza edukacyjnymi oraz wprowadzać uważność do edukacji.
S.4.	Ma gotowość, by stosować przesłanki teoretyczne Podejścia Skoncentrowanego na Rozwiązaniach (PSR) w Edukacji Skoncentrowanej na Rozwiązaniach (ESR).
S.5.	Ma gotowość, by stosować model System Wewnętrznej Rodziny (SWR) w praktyce edukacyjnej.
S.6.	Ma gotowość, by stosować metody i narzędzia coachingowe dla zaprojektowania pożądanej zmiany w edukacji.
S.7.	Ma gotowość, by stosować w praktyce wiedzę psychologiczną i neurobiologiczną oraz wiedzę z zakresu przeciwdziałania przemocy, sprzyjającą współtworzeniu edukacji bez przemocy i projektowaniu przestrzeni przyjaznej dla uczniów, rodziców i nauczycieli.

Część efektów uczenia się może zostać zrealizowana za pomocą technik i metod kształcenia na odległość – w zależności od decyzji Uczelni.

**OPIS ZAJĘĆ DLA STUDIÓW PODYPLOMOWYCH
KWALIFIKACYJNYCH I DOSKONALĄCYCH**

MODUŁ: EMPATIA I GRANICE W PRAKTYCE EDUKACYJNEJ

<i>Wprowadzenie do studiów „Edukacja bez przemocy”</i>	
Symbol efektu	EFEKTY UCZENIA SIĘ
Wiedza	
W.1.	Studentka/student rozumie, na czym polega edukacja bez przemocy, i wie, jak można zaprojektować przestrzeń przyjazną dla uczniów, rodziców i nauczycieli, sprzyjającą efektywnej nauce i pracy.
W.1.1.	Studentka/student rozumie znaczenie intencji wszystkich osób zaangażowanych w proces edukacyjny.
W.1.2.	Studentka/student rozumie znaczenie wyznaczania sobie celów edukacyjnych przez osoby uczące się i wartość brania na siebie przez te osoby odpowiedzialności za ich realizację.
W.1.3.	Studentka/student rozumie znaczenie zaspokojenia potrzeb: bezpieczeństwa i wolności wszystkich osób zaangażowanych w proces edukacyjny.
W.1.4.	Studentka/student rozumie znaczenie budowania dobrych relacji dla współpracy w edukacji.
W.1.4.1.	Studentka/student rozumie znaczenie integracji w grupie i zna praktyczne sposoby jej wspierania.
W.1.4.2.	Studentka/student rozumie znaczenie wzajemnego zaufania dla współpracy w edukacji.
W.1.4.3.	Studentka/student rozumie znaczenie komunikacji międzyludzkiej dla współpracy w edukacji i zna różnice między komunikacją wspierającą kontakt a komunikacją niewspierającą kontaktu.
W.1.5.	Studentka/student wie, jakie znaczenie dla jakości jej/jego pracy w edukacji ma jej/jego uczenie się i rozwój, samowiedza i samoświadomość.
W.1.5.1.	Studentka/student rozumie wartość inspirowania się różnymi modelami, nurtami i podejściami, praktyczną wiedzą naukową oraz doświadczeniami innych osób, i wie, skąd może czerpać inspiracje dla projektowania przyjaznej przestrzeni do efektywnej nauki i pracy.
W.1.5.4.	Studentka/student wie, jakie kompetencje sprzyjają współpracy opartej na zaufaniu, i wie, jak może je rozwijać.
W.1.6.	Studentka/student zna przykłady dobrych praktyk w projektowaniu przestrzeni przyjaznej dla uczniów, rodziców i nauczycieli, sprzyjającej efektywnej nauce i pracy.
W.2.	Studentka/student zna wybrane założenia, rozróżnienia i procesy modelu Porozumienia bez Przemocy (<i>Nonviolent Communication, NVC</i>) Marshalla

	B. Rosenberga oraz praktyczne możliwości zastosowania tego modelu w edukacji.
W.2.1.	Studentka/student zna definicję umowy i sposób zawierania umów w modelu <i>NVC</i> .
Umiejętności	
U.1.	Studentka/student potrafi współtworzyć edukację bez przemocy i projektować przestrzeń przyjazną dla uczniów, rodziców i nauczycieli, sprzyjającą efektywnej nauce i pracy.
U.1.1.	Studentka/student potrafi rozpoznawać własne intencje i uwzględniać intencje wszystkich osób zaangażowanych w proces edukacyjny.
U.1.2.	Studentka/student potrafi zaprosić osoby uczące się do wyznaczania sobie celów edukacyjnych i do brania na siebie odpowiedzialności za ich realizację.
U.1.3.	Studentka/student potrafi przyczyniać się do zaspokojenia potrzeb: bezpieczeństwa i wolności wszystkich osób zaangażowanych w proces edukacyjny.
U.1.4.	Studentka/student potrafi przyczyniać się do budowania dobrych relacji w edukacji.
U.1.4.1.	Studentka/student potrafi wspierać integrację w grupie.
U.1.4.2.	Studentka/student potrafi przyczyniać się do budowania w edukacji relacji opartych na zaufaniu.
U.1.4.3.	Studentka/student potrafi odróżniać komunikację wspierającą kontakt od komunikacji niewspierającej kontaktu w edukacji i potrafi stosować komunikację wspierającą kontakt.
U.1.5.	Studentka/student potrafi brać aktywny udział w procesie uczenia się i rozwoju oraz pogłębiania samowiedzy i samoświadomości.
U.1.5.1.	Studentka/student potrafi inspirować się różnymi modelami, nurtami i podejściami, praktyczną wiedzą naukową oraz doświadczeniami innych osób, przydatnymi dla projektowania przyjaznej przestrzeni do efektywnej nauki i pracy.
U.1.5.6.	Studentka/student potrafi rozwijać kompetencje sprzyjające współpracy opartej na zaufaniu.
U.1.6.	Studentka/student potrafi inspirować się przykładami dobrych praktyk w projektowaniu przestrzeni przyjaznej dla uczniów, rodziców i nauczycieli, sprzyjającej efektywnej nauce i pracy.
U.2.	Studentka/student potrafi praktykować Porozumienie bez Przemocy (<i>Nonviolent Communication, NVC</i>) Marshalla B. Rosenberga w kontekstach edukacyjnych i poza edukacyjnych.
U.2.1.	Studentka/student potrafi zawierać umowy z grupą w modelu <i>NVC</i> .
Kompetencje społeczne	
S.1.	Studentka/student ma gotowość, by współtworzyć edukację bez przemocy i projektować przestrzeń przyjazną dla uczniów, rodziców i nauczycieli, sprzyjającą efektywnej nauce i pracy.

S.1.1.	Studentka/student ma gotowość, by rozpoznawać własne intencje i uwzględniać intencje wszystkich osób zaangażowanych w proces edukacyjny.
S.1.2.	Studentka/student ma gotowość, by zaprosić osoby uczące się do wyznaczania sobie celów edukacyjnych i do brania na siebie odpowiedzialności za ich realizację.
S.1.3.	Studentka/student ma gotowość, by przyczyniać się do zaspokojenia potrzeb: bezpieczeństwa i wolności wszystkich osób zaangażowanych w proces edukacyjny.
S.1.4.	Studentka/student ma gotowość, by przyczyniać się do budowania dobrych relacji w edukacji.
S.1.4.1.	Studentka/student ma gotowość, by wspierać integrację w grupie.
S.1.4.2.	Studentka/student ma gotowość, by przyczyniać się do budowania w edukacji relacji opartych na zaufaniu.
S.1.4.3.	Studentka/student ma gotowość, by odróżniać komunikację wspierającą kontakt od komunikacji niewspierającej kontaktu w edukacji i stosować komunikację wspierającą kontakt.
S.1.5.	Studentka/student ma gotowość, by brać aktywny udział w procesie uczenia się i rozwoju oraz pogłębiania samowiedzy i samoświadomości.
S.1.5.1.	Studentka/student ma gotowość, by inspirować się różnymi modelami, nurtami i podejściami, praktyczną wiedzą naukową oraz doświadczeniami innych osób, przydatnymi dla projektowania przyjaznej przestrzeni do efektywnej nauki i pracy.
S.1.5.6.	Studentka/student ma gotowość, by rozwijać kompetencje sprzyjające współpracy opartej na zaufaniu.
S.1.6.	Studentka/student ma gotowość, by inspirować się przykładami dobrych praktyk w projektowaniu przestrzeni przyjaznej dla uczniów, rodziców i nauczycieli, sprzyjającej efektywnej nauce i pracy.
S.2.	Studentka/student ma gotowość, by praktykować Porozumienie bez Przemocy (<i>Nonviolent Communication, NVC</i>) Marshalla B. Rosenberga w kontekstach edukacyjnych i poza edukacyjnymi.
S.2.1.	Studentka/student ma gotowość, by zawierać umowy z grupą w modelu <i>NVC</i> .
TREŚCI PROGRAMOWE	
- Program studiów „Edukacja bez przemocy” – intencje, cele, założenia, strategie. - Umowa z grupą w modelu Porozumienia bez Przemocy: definicja umowy, sposób zawierania umów. - Projektowanie przyjaznej przestrzeni, sprzyjającej efektywnej nauce i pracy: ✓ znaczenie intencji wszystkich osób zaangażowanych w proces edukacyjny, ✓ wyznaczanie sobie celów edukacyjnych przez osoby uczące się i branie na siebie przez te osoby odpowiedzialności za ich realizację, ✓ znaczenie zaspokojenia potrzeb: bezpieczeństwa i wolności wszystkich osób zaangażowanych w proces edukacyjny,	

- ✓ znaczenie budowania dobrych relacji dla współpracy w edukacji: znaczenie integracji w grupie i praktyczne sposoby jej wspierania, znaczenie wzajemnego zaufania dla współpracy w edukacji.

<i>Empatia wobec siebie</i>	
Symbol efektu	EFEKTY UCZENIA SIĘ
Wiedza	
W.1.	Studentka/student rozumie, na czym polega edukacja bez przemocy, i wie, jak można zaprojektować przestrzeń przyjazną dla uczniów, rodziców i nauczycieli, sprzyjającą efektywnej nauce i pracy.
W.1.5.	Studentka/student wie, jakie znaczenie dla jakości jej/jego pracy w edukacji ma jej/jego uczenie się i rozwój, samowiedza i samoświadomość.
W.1.5.1.	Studentka/student rozumie wartość inspirowania się różnymi modelami, nurtami i podejściami, praktyczną wiedzą naukową oraz doświadczeniami innych osób, i wie, skąd może czerpać inspiracje dla projektowania przyjaznej przestrzeni do efektywnej nauki i pracy.
W.1.5.4.	Studentka/student wie, jakie kompetencje sprzyjają współpracy opartej na zaufaniu, i wie, jak może je rozwijać.
W.2.	Studentka/student zna wybrane założenia, rozróżnienia i procesy modelu Porozumienia bez Przemocy (<i>Nonviolent Communication, NVC</i>) Marshalla B. Rosenberga oraz praktyczne możliwości zastosowania tego modelu w edukacji.
W.2.2.	Studentka/student wie, czym jest, a czym nie jest empatia w ujęciu Marshalla B. Rosenberga.
W.2.3.	Studentka/student wie, jak praktykować empatię wobec siebie.
W.2.4.	Studentka/student wie, jak rozróżniać obserwacje i oceny oraz inne interpretacje, i rozumie, dlaczego warto to robić.
W.2.4.1.	Studentka/student rozumie, czym różnią się oceny moralizujące i oceny wartościujące.
W.2.4.2.	Studentka/student wie, że nadawanie ról i używanie etykiet jest formą oceniania.
W.2.4.3.	Studentka/student wie, jak formułować obserwacje.
W.2.4.3.1.	Studentka/student wie, jak zastąpić ocenianie opisywaniem obserwacji i dawaniem informacji zwrotnej w modelu <i>NVC</i> .
W.2.5.	Studentka/student wie, jak rozróżniać uczucia i myśli (uczucia rzekome), i rozumie, dlaczego warto to robić.
W.2.5.1.	Studentka/student rozumie znaczenie uczuć w życiu człowieka i w relacjach.
W.2.5.2.	Studentka/student wie, dlaczego i po co pojawiają się uczucia oraz o czym

	informują.
W.2.5.3.	Studentka/student rozumie, kto jest odpowiedzialny za uczucia.
W.2.5.4.	Studentka/student wie, jak można współpracować ze swoimi uczuciami, by służyły one życiu i relacjom.
W.2.6.	Studentka/student wie, jak rozróżniać potrzeby i strategie, i rozumie, dlaczego warto to robić.
W.2.6.1.	Studentka/student zna uniwersalny charakter potrzeb.
W.2.6.2.	Studentka/student wie, dlaczego uważność na potrzeby może przyczyniać się do większej łatwości, lekkości i sprawczości w życiu.
W.2.6.3.	Studentka/student wie, jak brać odpowiedzialność za zaspokojenie swoich potrzeb w kontekstach edukacyjnych i poza edukacyjnych.
W.2.7.	Studentka/student wie, jak rozróżniać prośby i żądania, i rozumie, dlaczego warto to robić.
W.2.7.1.	Studentka/student wie, w jaki sposób prośba może wzbogacać życie i rozumie znaczenie umiejętności formułowania prośb prowadzących do dobrowolnej zgody w procesie edukacyjnym.
W.2.7.2.	Studentka/student zna rodzaje prośb i cechy efektywnej prośby.
W.2.8.	Studentka/student wie, czym różni się chwalenie i docenianie, rozumie, dlaczego warto doceniać i dziękować, i zna cechy efektywnego doceniania/dziękowania.
Umiejętności	
U.1.	Studentka/student potrafi współtworzyć edukację bez przemocy i projektować przestrzeń przyjazną dla uczniów, rodziców i nauczycieli, sprzyjającą efektywnej nauce i pracy.
U.1.5.	Studentka/student potrafi brać aktywny udział w procesie uczenia się i rozwoju oraz pogłębiania samowiedzy i samoświadomości.
U.1.5.1.	Studentka/student potrafi inspirować się różnymi modelami, nurtami i podejściami, praktyczną wiedzą naukową oraz doświadczeniami innych osób, przydatnymi dla projektowania przyjaznej przestrzeni do efektywnej nauki i pracy.
U.1.5.6.	Studentka/student potrafi rozwijać kompetencje sprzyjające współpracy opartej na zaufaniu.
U.2.	Studentka/student potrafi praktykować Porozumienie bez Przemocy (<i>Nonviolent Communication, NVC</i>) Marshalla B. Rosenberga w kontekstach edukacyjnych i poza edukacyjnych.
U.2.2.	Studentka/student potrafi odróżniać empatię w ujęciu Marshalla B. Rosenberga od współczucia, współodczuwania i pocieszania.
U.2.3.	Studentka/student potrafi praktykować empatię wobec siebie.
U.2.4.	Studentka/student potrafi rozróżniać obserwacje i oceny oraz inne interpretacje.
U.2.4.1.	Studentka/student potrafi rozróżniać oceny moralizujące i oceny wartościujące.
U.2.4.2.	Studentka/student potrafi rezygnować z nadawania ról i używania etykiet.

U.2.4.3.	Student/studentka potrafi formułować obserwacje.
U.2.4.3.1.	Studentka/student potrafi zastąpić ocenianie opisywaniem obserwacji i dawaniem informacji zwrotnej w modelu <i>NVC</i> .
U.2.5.	Studentka/student potrafi rozróżniać uczucia i myśli (uczucia rzekome).
U.2.5.1.	Studentka/student potrafi docenić znaczenie uczuć w życiu człowieka i w relacjach.
U.2.5.2.	Studentka/student potrafi traktować uczucia jako informacje o zaspokojonych i niezaspokojonych potrzebach.
U.2.5.3.	Student/studentka potrafi nazywać uczucia.
U.2.5.4.	Student/studentka potrafi zauważać i rozpoznawać swoje uczucia.
U.2.5.5.	Studentka/student potrafi brać odpowiedzialność za swoje uczucia.
U.2.5.6.	Studentka/student potrafi współpracować ze swoimi uczuciami, by służyły one jej/jego życiu i relacjom.
U.2.6.	Studentka/student potrafi rozróżniać potrzeby i strategie.
U.2.6.1.	Studentka/student potrafi uznać, że wszyscy ludzie mają takie same potrzeby.
U.2.6.2.	Studentka/student potrafi praktykować uważność na potrzeby.
U.2.6.3.	Studentka/student potrafi rozpoznawać, na jakie potrzeby wskazują jej/jego uczucia.
U.2.6.4.	Studentka/student potrafi brać odpowiedzialność za zaspokojenie swoich potrzeb.
U.2.7.	Studentka/student potrafi rozróżniać prośby i żądania.
U.2.7.1.	Studentka/student potrafi rezygnować z żądań i formułować prośby prowadzące do dobrowolnej zgody w procesie edukacyjnym.
U.2.7.2.	Studentka/student potrafi formułować różnego rodzaju prośby w taki sposób, by były one możliwie jak najbardziej efektywne.
U.2.8.	Studentka/student potrafi odróżniać chwalenie i docenianie oraz formułować docenienie i podziękowanie w możliwie jak najbardziej efektywny sposób.
Kompetencje społeczne	
S.1.	Studentka/student ma gotowość, by współtworzyć edukację bez przemocy i projektować przestrzeń przyjazną dla uczniów, rodziców i nauczycieli, sprzyjającą efektywnej nauce i pracy.
S.1.5.	Studentka/student ma gotowość, by brać aktywny udział w procesie uczenia się i rozwoju oraz pogłębiania samowiedzy i samoświadomości.
S.1.5.1.	Studentka/student ma gotowość, by inspirować się różnymi modelami, nurtami i podejściami, praktyczną wiedzą naukową oraz doświadczeniami innych osób, przydatnymi dla projektowania przyjaznej przestrzeni do efektywnej nauki i pracy.
S.1.5.6.	Studentka/student ma gotowość, by rozwijać kompetencje sprzyjające współpracy opartej na zaufaniu.
S.2.	Studentka/student ma gotowość, by praktykować Porozumienie bez Przemocy (<i>Nonviolent Communication, NVC</i>) Marshalla B. Rosenberga w kontekstach edukacyjnych i poza edukacyjnymi.

S.2.2.	Studentka/student ma gotowość, by odróżniać empatię w ujęciu Marshalla B. Rosenberga od współczucia, współodczuwania i pocieszania.
S.2.3.	Studentka/student ma gotowość, by praktykować empatię wobec siebie.
S.2.4.	Studentka/student ma gotowość, by rozróżniać obserwacje i oceny oraz inne interpretacje.
S.2.4.1.	Studentka/student ma gotowość, by rozróżniać oceny moralizujące i oceny wartościujące.
S.2.4.2.	Studentka/student ma gotowość, by rezygnować z nadawania ról i używania etykiet.
S.2.4.3.	Student/studentka ma gotowość, by formułować obserwacje.
S.2.4.3.1.	Studentka/student ma gotowość, by zastąpić ocenianie opisywaniem obserwacji i daniem informacji zwrotnej w modelu <i>NVC</i> .
S.2.5.	Studentka/student ma gotowość, by rozróżniać uczucia i myśli (uczucia rzekome).
S.2.5.1.	Studentka/student ma gotowość, by docenić znaczenie uczuć w życiu człowieka i w relacjach.
S.2.5.2.	Studentka/student ma gotowość, by traktować uczucia jako informacje o zaspokojonych i niezaspokojonych potrzebach.
S.2.5.3.	Student/studentka ma gotowość, by nazywać uczucia.
S.2.5.4.	Student/studentka ma gotowość, by zauważać i rozpoznawać swoje uczucia.
S.2.5.5.	Studentka/student ma gotowość, by brać odpowiedzialność za swoje uczucia.
S.2.5.6.	Studentka/student ma gotowość, by współpracować ze swoimi uczuciami, by służyły one jej/jego życiu i relacjom.
S.2.6.	Studentka/student ma gotowość, by rozróżniać potrzeby i strategie.
S.2.6.1.	Studentka/student ma gotowość, by uznać, że wszyscy ludzie mają takie same potrzeby.
S.2.6.2.	Studentka/student ma gotowość, by praktykować uważność na potrzeby.
S.2.6.3.	Studentka/student ma gotowość, by rozpoznawać, na jakie potrzeby wskazują jej/jego uczucia.
S.2.6.4.	Studentka/student ma gotowość, by brać odpowiedzialność za zaspokojenie swoich potrzeb.
S.2.7.	Studentka/student ma gotowość, by rozróżniać prośby i żądania.
S.2.7.1.	Studentka/student ma gotowość, by rezygnować z żądań i formułować prośby prowadzące do dobrowolnej zgody w procesie edukacyjnym.
S.2.7.2.	Studentka/student ma gotowość, by formułować różnego rodzaju prośby w taki sposób, by były one możliwie jak najbardziej efektywne.
S.2.8.	Studentka/student ma gotowość, by odróżniać chwalenie i docenianie oraz formułować docenienie i podziękowanie w możliwie jak najbardziej efektywny sposób.
TREŚCI PROGRAMOWE	

- Definicja empatii w ujęciu Marshalla B. Rosenberga.
- Znaczenie empatii i bycia w kontakcie dla realizacji celów dotyczących relacji z samym/samą sobą i z innymi ludźmi.
- Czynniki utrudniające i czynniki ułatwiające empatię wobec siebie.
- Skłonność umysłu do oceniania i interpretowania – szanse i zagrożenia.
- Obserwacje a oceny i interpretacje. Znaczenie odróżniania obserwacji od ocen i interpretacji dla relacji.
- Role i etykiety jako oceny.
- Opis i dawanie informacji zwrotnej zamiast ocen w kontekstach edukacyjnych i poza edukacyjnych.
- Uczucia a uczucia rzekome i inne myśli. Znaczenie odróżniania uczuć od myśli dla relacji.
- Przyczyny i cele pojawiania się uczuć.
- Odpowiedzialność za uczucia i jej znaczenie dla zaspokojenia potrzeby wpływu.
- Współpraca z własnymi uczuciami, sprzyjająca życiu i relacjom.
- Potrzeby jako wewnętrzna siła, zachęcająca nas do życia i działania.
- Potrzeby a strategie. Znaczenie odróżniania potrzeb od strategii dla relacji.
- Uważność na potrzeby jako czynnik przyczyniający się do większej łatwości, lekkości i sprawczości w życiu.
- Dbanie o zaspokojenie swoich potrzeb w kontekstach edukacyjnych i poza edukacyjnych.
- Prośby a żądania. Znaczenie odróżniania próśb od żądań dla relacji.
- Prośba jako czynnik wzbogacający życie.
- Rodzaje próśb i cechy efektywnej prośby.
- Pochwały a docenianie/dziękowanie. Znaczenie odróżniania pochwał od doceniania/dziękowania dla relacji.
- Cechy efektywnego doceniania/dziękowania.

Wyrażanie siebie i dbanie o swoje granice

Symbol efektu	EFEKTY UCZENIA SIĘ
Wiedza	
W.1.	Studentka/student rozumie, na czym polega edukacja bez przemocy, i wie, jak można zaprojektować przestrzeń przyjazną dla uczniów, rodziców i nauczycieli, sprzyjającą efektywnej nauce i pracy.
W.1.4.	Studentka/student rozumie znaczenie budowania dobrych relacji dla współpracy w edukacji.
W.1.4.3.	Studentka/student rozumie znaczenie komunikacji międzyludzkiej dla współpracy w edukacji i zna różnice między komunikacją wspierającą kontakt a komunikacją niewspierającą kontaktu.
W.1.5.	Studentka/student wie, jakie znaczenie dla jakości jej/jego pracy w edukacji ma jej/jego uczenie się i rozwój, samowiedza i samoświadomość.

W.1.5.1.	Studentka/student rozumie wartość inspirowania się różnymi modelami, nurtami i podejściami, praktyczną wiedzą naukową oraz doświadczeniami innych osób, i wie, skąd może czerpać inspiracje dla projektowania przyjaznej przestrzeni do efektywnej nauki i pracy.
W.1.5.4.	Studentka/student wie, jakie kompetencje sprzyjają współpracy opartej na zaufaniu, i wie, jak może je rozwijać.
W.2.	Studentka/student zna wybrane założenia, rozróżnienia i procesy modelu Porozumienia bez Przemocy (<i>Nonviolent Communication, NVC</i>) Marshalla B. Rosenberga oraz praktyczne możliwości zastosowania tego modelu w edukacji.
W.2.6.3.	Studentka/student wie, jak brać odpowiedzialność za zaspokojenie swoich potrzeb w kontekstach edukacyjnych i poza edukacyjnymi.
W.2.9.	Studentka/student rozumie wartość autentycznego wyrażania siebie i wie, jak wyrażać siebie zgodnie z modelem <i>NVC</i> .
W.2.9.1.	Studentka/student rozumie, na czym polega „szczerłość szakala” i „szczerłość żyrafy”.
W.2.9.2.	Studentka/student wie, jak wyrażać siebie w czterech krokach <i>NVC</i> i jak wyrażać siebie „żyrafą uliczną”.
W.2.9.3.	Studentka/student wie, jak zachęcać uczniów, rodziców i nauczycieli do współpracy z dążeniem do uwzględnienia potrzeb wszystkich osób.
W.2.9.4.	Studentka/student rozumie, czym są i jak wpływają na człowieka i na relacje: nagrody/kary, konsekwencje, ochronne użycie siły, przemoc.
W.7.	Studentka/student ma podstawową praktyczną wiedzę psychologiczną i neurobiologiczną oraz wiedzę z zakresu przeciwdziałania przemocy, sprzyjającą współtworzeniu edukacji bez przemocy i projektowaniu przestrzeni przyjaznej dla uczniów, rodziców i nauczycieli.
W.7.2.	Studentka/student wie, czym są granice wewnętrzne (psychiczne) człowieka i wie, jak dbać o swoje granice i szanować granice innych osób.
W.7.2.1.	Studentka/student wie, jaki jest związek między uczuciami i potrzebami a granicami oraz między empatią dla siebie a dbaniem o swoje granice.
W.7.2.2.	Studentka/student zna sposoby pracy z krytykiem wewnętrznym.
W.7.2.3.	Studentka/student wie, jak z odwagą zgadzać się i odmawiać.
Umiejętności	
U.1.	Studentka/student potrafi współtworzyć edukację bez przemocy i projektować przestrzeń przyjazną dla uczniów, rodziców i nauczycieli, sprzyjającą efektywnej nauce i pracy.
U.1.4.	Studentka/student potrafi przyczyniać się do budowania dobrych relacji w edukacji.
U.1.4.3.	Studentka/student potrafi odróżniać komunikację wspierającą kontakt od komunikacji niewspierającej kontaktu w edukacji i potrafi stosować komunikację wspierającą kontakt.
U.1.5.	Studentka/student potrafi brać aktywny udział w procesie uczenia się i rozwoju oraz pogłębiania samowiedzy i samoświadomości.

U.1.5.1.	Studentka/student potrafi inspirować się różnymi modelami, nurtami i podejściami, praktyczną wiedzą naukową oraz doświadczeniami innych osób, przydatnymi dla projektowania przyjaznej przestrzeni do efektywnej nauki i pracy.
U.1.5.6.	Studentka/student potrafi rozwijać kompetencje sprzyjające współpracy opartej na zaufaniu.
U.2.	Studentka/student potrafi praktykować Porozumienie bez Przemocy (<i>Nonviolent Communication, NVC</i>) Marshalla B. Rosenberga w kontekstach edukacyjnych i poza edukacyjnych.
U.2.6.4.	Studentka/student potrafi brać odpowiedzialność za zaspokojenie swoich potrzeb.
U.2.9.	Studentka/student potrafi przejść od samoświadomości do wyrażania siebie i wyrażać siebie zgodnie z modelem <i>NVC</i> .
U.2.9.1.	Studentka/student potrafi odróżniać „szczerłość szakala” i „szczerłość żyrafy”.
U.2.9.2.	Studentka/student potrafi wyrażać siebie w czterech krokach <i>NVC</i> i wyrażać siebie „żyrafą uliczną”.
U.2.9.3.	Studentka/student potrafi zachęcać uczniów, rodziców i nauczycieli do współpracy z dążeniem do uwzględnienia potrzeb wszystkich osób.
U.2.9.4.	Studentka/student potrafi rozróżnić: nagrody/kary, konsekwencje, ochronne użycie siły i przemoc.
U.7.	Studentka/student potrafi zastosować w praktyce wiedzę psychologiczną i neurobiologiczną oraz wiedzę z zakresu przeciwdziałania przemocy, sprzyjającą współtworzeniu edukacji bez przemocy i projektowaniu przestrzeni przyjaznej dla uczniów, rodziców i nauczycieli.
U.7.2.	Studentka/student potrafi dbać o swoje granice i szanować granice innych osób.
U.7.2.1.	Studentka/student potrafi stosować empatię wobec siebie jako praktykę sprzyjającą dbaniu o swoje granice.
U.7.2.2.	Student/studentka potrafi współpracować ze swoim krytykiem wewnętrznym.
U.7.2.3.	Studentka/student potrafi z odwagą zgadzać się i odmawiać.
Kompetencje społeczne	
S.1.	Studentka/student ma gotowość, by współtworzyć edukację bez przemocy i projektować przestrzeń przyjazną dla uczniów, rodziców i nauczycieli, sprzyjającą efektywnej nauce i pracy.
S.1.4.	Studentka/student ma gotowość, by przyczyniać się do budowania dobrych relacji w edukacji.
S.1.4.3.	Studentka/student ma gotowość, by odróżniać komunikację wspierającą kontakt od komunikacji niewspierającej kontaktu w edukacji i stosować komunikację wspierającą kontakt.
S.1.5.	Studentka/student ma gotowość, by brać aktywny udział w procesie uczenia się i rozwoju oraz pogłębiania samowiedzy i samoświadomości.
S.1.5.1.	Studentka/student ma gotowość, by inspirować się różnymi modelami, nurtami i podejściami, praktyczną wiedzą naukową oraz doświadczeniami

	innych osób, przydatnymi dla projektowania przyjaznej przestrzeni do efektywnej nauki i pracy.
S.1.5.6.	Studentka/student ma gotowość, by rozwijać kompetencje sprzyjające współpracy opartej na zaufaniu.
S.2.	Studentka/student ma gotowość, by praktykować Porozumienie bez Przemocy (<i>Nonviolent Communication, NVC</i>) Marshalla B. Rosenberga w kontekstach edukacyjnych i poza edukacyjnych.
S.2.6.4.	Studentka/student ma gotowość, by brać odpowiedzialność za zaspokojenie swoich potrzeb.
S.2.9.	Studentka/student ma gotowość, by przejść od samoświadomości do wyrażania siebie i wyrażać siebie zgodnie z modelem <i>NVC</i> .
S.2.9.1.	Studentka/student ma gotowość, by odróżniać „szczerłość szakala” i „szczerłość żyrafy”.
S.2.9.2.	Studentka/student ma gotowość, by wyrażać siebie w czterech krokach <i>NVC</i> i by wyrażać siebie „żyrafą uliczną”.
S.2.9.3.	Studentka/student ma gotowość, by zachęcać uczniów, rodziców i nauczycieli do współpracy z dążeniem do uwzględnienia potrzeb wszystkich osób.
S.2.9.4.	Studentka/student ma gotowość, by rozróżniać: nagrody/kary, konsekwencje, ochronne użycie siły i przemoc.
S.7.	Studentka/student ma gotowość, by stosować w praktyce wiedzę psychologiczną i neurobiologiczną oraz wiedzę z zakresu przeciwdziałania przemocy, sprzyjającą współtworzeniu edukacji bez przemocy i projektowaniu przestrzeni przyjaznej dla uczniów, rodziców i nauczycieli.
S.7.2.	Studentka/student ma gotowość, by dbać o swoje granice i szanować granice innych osób.
S.7.2.1.	Studentka/student ma gotowość, by stosować empatię wobec siebie jako praktykę sprzyjającą dbaniu o swoje granice.
S.7.2.2.	Student/studentka ma gotowość, by współpracować ze swoim krytykiem wewnętrznym.
S.7.2.3.	Studentka/student ma gotowość, by z odwagą zgadzać się i odmawiać.
TREŚCI PROGRAMOWE	
- Branie odpowiedzialności za zaspokajanie swoich potrzeb w kontekstach edukacyjnych i poza edukacyjnych. - Przechodzenie od świadomości do wyrażania siebie i działania. - „Szczerłość szakala” i „szczerłość żyrafy”. - Wyrażanie siebie w czterech krokach <i>NVC</i>. - Zachęcanie dzieci, rodziców i nauczycieli do współpracy z dążeniem do uwzględnienia potrzeb wszystkich osób. - Nagrody/kary a konsekwencje, konsekwencje a ochronne użycie siły, ochronne użycie siły a przemoc. - Definicja granic wewnętrznych (psychicznych). - Granice w kontekstach edukacyjnych i poza edukacyjnych.	

- Uczucia i potrzeby a granice, empatia wobec siebie a dbanie o swoje granice.
- (Współ)praca z krytykiem wewnętrznym.
- Odmawianie i zgadzanie się.

<i>Empatia wobec innych</i>	
Symbol efektu	EFEKTY UCZENIA SIĘ
Wiedza	
W.1.	Studentka/student rozumie, na czym polega edukacja bez przemocy, i wie, jak można zaprojektować przestrzeń przyjazną dla uczniów, rodziców i nauczycieli, sprzyjającą efektywnej nauce i pracy.
W.1.4.	Studentka/student rozumie znaczenie budowania dobrych relacji dla współpracy w edukacji.
W.1.4.2.	Studentka/student rozumie znaczenie wzajemnego zaufania dla współpracy w edukacji.
W.1.4.3.	Studentka/student rozumie znaczenie komunikacji międzyludzkiej dla współpracy w edukacji i zna różnice między komunikacją wspierającą kontakt a komunikacją niewspierającą kontaktu.
W.1.5.	Studentka/student wie, jakie znaczenie dla jakości jej/jego pracy w edukacji ma jej/jego uczenie się i rozwój, samowiedza i samoświadomość.
W.1.5.1.	Studentka/student rozumie wartość inspirowania się różnymi modelami, nurtami i podejściami, praktyczną wiedzą naukową oraz doświadczeniami innych osób, i wie, skąd może czerpać inspiracje dla projektowania przyjaznej przestrzeni do efektywnej nauki i pracy.
W.1.5.4.	Studentka/student wie, jakie kompetencje sprzyjają współpracy opartej na zaufaniu, i wie, jak może je rozwijać.
W.2.	Studentka/student zna wybrane założenia, rozróżnienia i procesy modelu Porozumienia bez Przemocy (<i>Nonviolent Communication, NVC</i>) Marshalla B. Rosenberga oraz praktyczne możliwości zastosowania tego modelu w edukacji.
W.2.2.	Studentka/student wie, czym jest, a czym nie jest empatia w ujęciu Marshalla B. Rosenberga.
W.2.5.	Studentka/student wie, jak rozróżniać uczucia i myśli (uczucia rzekome), i rozumie, dlaczego warto to robić.
W.2.5.1.	Studentka/student rozumie znaczenie uczuć w życiu człowieka i w relacjach.
W.2.5.2.	Studentka/student wie, dlaczego i po co pojawiają się uczucia oraz o czym informują.
W.2.6.	Studentka/student wie, jak rozróżniać potrzeby i strategie, i rozumie, dlaczego warto to robić.
W.2.6.1.	Studentka/student zna uniwersalny charakter potrzeb.
W.2.10.	Studentka/student wie, jak praktykować empatię wobec innych osób, i

	rozumie znaczenie empatycznego słuchania innych osób dla relacji.
W.7.2.	Studentka/student wie, czym są granice wewnętrzne (psychiczne) człowieka i wie, jak dbać o swoje granice i szanować granice innych osób.
W.7.2.4.	Studentka/student wie, co sprzyja szanowaniu granic innych osób.
Umiejętności	
U.1.	Studentka/student potrafi współtworzyć edukację bez przemocy i projektować przestrzeń przyjazną dla uczniów, rodziców i nauczycieli, sprzyjającą efektywnej nauce i pracy.
U.1.4.	Studentka/student potrafi przyczyniać się do budowania dobrych relacji w edukacji.
U.1.4.2.	Studentka/student potrafi przyczyniać się do budowania w edukacji relacji opartych na zaufaniu.
U.1.4.3.	Studentka/student potrafi odróżniać komunikację wspierającą kontakt od komunikacji niewspierającej kontaktu w edukacji i potrafi stosować komunikację wspierającą kontakt.
U.1.5.	Studentka/student potrafi brać aktywny udział w procesie uczenia się i rozwoju oraz pogłębiania samowiedzy i samoświadomości.
U.1.5.1.	Studentka/student potrafi inspirować się różnymi modelami, nurtami i podejściami, praktyczną wiedzą naukową oraz doświadczeniami innych osób, przydatnymi dla projektowania przyjaznej przestrzeni do efektywnej nauki i pracy.
U.1.5.6.	Studentka/student potrafi rozwijać kompetencje sprzyjające współpracy opartej na zaufaniu.
U.2.	Studentka/student potrafi praktykować Porozumienie bez Przemocy (<i>Nonviolent Communication, NVC</i>) Marshalla B. Rosenberga w kontekstach edukacyjnych i poza edukacyjnych.
U.2.2.	Studentka/student potrafi odróżniać empatię w ujęciu Marshalla B. Rosenberga od współczucia, współodczuwania i pocieszania.
U.2.5.	Studentka/student potrafi rozróżniać uczucia i myśli (uczucia rzekome).
U.2.5.1.	Studentka/student potrafi docenić znaczenie uczuć w życiu człowieka i w relacjach.
U.2.5.2.	Studentka/student potrafi traktować uczucia jako informacje o zaspokojonych i niezaspokojonych potrzebach.
U.2.5.3.	Student/studentka potrafi nazywać uczucia.
U.2.6.	Studentka/student potrafi rozróżniać potrzeby i strategie.
U.2.6.1.	Studentka/student potrafi uznać, że wszyscy ludzie mają takie same potrzeby.
U.2.10.	Studentka/student potrafi praktykować empatię wobec innych osób.
U.2.10.1.	Student/studentka potrafi pod słowami i zachowaniami innych osób usłyszeć ich uczucia, potrzeby i prośby.
U.2.10.2.	Student/studentka potrafi zachować spokój, kiedy zauważa uczucia innych osób.
U.2.10.3.	Student/studentka potrafi rozpoznawać potrzeby innych osób, także te, które

	są ukryte za trudnymi dla niego/niej zachowaniami i słowami.
U.7.2.	Studentka/student potrafi dbać o swoje granice i szanować granice innych osób.
U.7.2.4.	Studentka/student potrafi stosować empatię wobec innych jako praktykę sprzyjającą szanowaniu granic innych osób.
Kompetencje społeczne	
S.1.	Studentka/student ma gotowość, by współtworzyć edukację bez przemocy i projektować przestrzeń przyjazną dla uczniów, rodziców i nauczycieli, sprzyjającą efektywnej nauce i pracy.
S.1.4.	Studentka/student ma gotowość, by przyczynić się do budowania dobrych relacji w edukacji.
S.1.4.2.	Studentka/student ma gotowość, by przyczynić się do budowania w edukacji relacji opartych na zaufaniu.
S.1.4.3.	Studentka/student ma gotowość, by odróżniać komunikację wspierającą kontakt od komunikacji niewspierającej kontaktu w edukacji i stosować komunikację wspierającą kontakt.
S.1.5.	Studentka/student ma gotowość, by brać aktywny udział w procesie uczenia się i rozwoju oraz pogłębiania samowiedzy i samoświadomości.
S.1.5.1.	Studentka/student ma gotowość, by inspirować się różnymi modelami, nurtami i podejściami, praktyczną wiedzą naukową oraz doświadczeniami innych osób, przydatnymi dla projektowania przyjaznej przestrzeni do efektywnej nauki i pracy.
S.1.5.6.	Studentka/student ma gotowość, by rozwijać kompetencje sprzyjające współpracy opartej na zaufaniu.
S.2.	Studentka/student ma gotowość, by praktykować Porozumienie bez Przemocy (<i>Nonviolent Communication, NVC</i>) Marshalla B. Rosenberga w kontekstach edukacyjnych i poza edukacyjnymi.
S.2.2.	Studentka/student ma gotowość, by odróżniać empatię w ujęciu Marshalla B. Rosenberga od współczucia, współodczuwania i pocieszania.
S.2.5.	Studentka/student ma gotowość, by rozróżniać uczucia i myśli (uczucia rzekome).
S.2.5.1.	Studentka/student ma gotowość, by docenić znaczenie uczuć w życiu człowieka i w relacjach.
S.2.5.2.	Studentka/student ma gotowość, by traktować uczucia jako informacje o zaspokojonych i niezaspokojonych potrzebach.
S.2.5.3.	Student/studentka ma gotowość, by nazywać uczucia.
S.2.6.	Studentka/student ma gotowość, by rozróżniać potrzeby i strategie.
S.2.6.1.	Studentka/student ma gotowość, by uznać, że wszyscy ludzie mają takie same potrzeby.
S.2.10.	Studentka/student ma gotowość, by praktykować empatię wobec innych osób.
S.2.10.1.	Student/studentka ma gotowość, by pod słowami i zachowaniami innych osób usłyszeć ich uczucia, potrzeby i prośby.

S.2.10.2.	Student/studentka ma gotowość, by zachować spokój, kiedy zauważa uczucia innych osób.
S.2.10.3.	Student/studentka ma gotowość, by rozpoznawać potrzeby innych osób, także te, które są ukryte za trudnymi dla niego/niej zachowaniami i słowami.
S.7.2.	Studentka/student ma gotowość, by dbać o swoje granice i szanować granice innych osób.
S.7.2.4.	Studentka/student ma gotowość, by stosować empatię wobec innych jako praktykę sprzyjającą szanowaniu granic innych osób.
TREŚCI PROGRAMOWE	
- Znaczenie empatycznego słuchania innych osób dla relacji. - Czynniki utrudniające i czynniki ułatwiające empatię wobec innych osób. - Empatia wobec innych osób w modelu NVC: słuchanie uczuć, potrzeb i prośb. - Szanowanie granic innych osób.	

<i>Empatia i granice w sytuacjach konfliktowych i przemocowych</i>	
Symbol efektu	EFEKTY UCZENIA SIĘ
Wiedza	
W.1.	Studentka/student rozumie, na czym polega edukacja bez przemocy, i wie, jak można zaprojektować przestrzeń przyjazną dla uczniów, rodziców i nauczycieli, sprzyjającą efektywnej nauce i pracy.
W.1.4.	Studentka/student rozumie znaczenie budowania dobrych relacji dla współpracy w edukacji.
W.1.4.2.	Studentka/student rozumie znaczenie wzajemnego zaufania dla współpracy w edukacji.
W.1.4.3.	Studentka/student rozumie znaczenie komunikacji międzyludzkiej dla współpracy w edukacji i zna różnice między komunikacją wspierającą kontakt a komunikacją niewspierającą kontaktu.
W.1.5.	Studentka/student wie, jakie znaczenie dla jakości jej/jego pracy w edukacji ma jej/jego uczenie się i rozwój, samowiedza i samoświadomość.
W.1.5.1.	Studentka/student rozumie wartość inspirowania się różnymi modelami, nurtami i podejściami, praktyczną wiedzą naukową oraz doświadczeniami innych osób, i wie, skąd może czerpać inspiracje dla projektowania przyjaznej przestrzeni do efektywnej nauki i pracy.
W.1.5.4.	Studentka/student wie, jakie kompetencje sprzyjają współpracy opartej na zaufaniu, i wie, jak może je rozwijać.
W.2.	Studentka/student zna wybrane założenia, rozróżnienia i procesy modelu Porozumienia bez Przemocy (<i>Nonviolent Communication, NVC</i>) Marshalla B. Rosenberga oraz praktyczne możliwości zastosowania tego modelu w edukacji.
W.2.11.	Studentka/student wie, jak praktykować empatię i ochronne użycie siły w

	sytuacjach konfliktowych i przemocowych.
W.2.11.1.	Studentka/student wie, jak przyjmować czyjąś odmowę i krytykę z empatią i spokojem.
W.2.11.2.	Studentka/student rozumie model czterech ścieżek komunikacyjnych <i>NVC</i> i zna możliwości jego zastosowania w edukacji.
W.2.11.3.	Studentka/student rozumie, że konflikty są przejawem życia i szansą dla relacji, i zna metody ich rozwiązywania spójne z <i>NVC</i> .
W.2.11.4.	Studentka/student rozumie, na czym polega rozwiązywanie konfliktów na zasadzie <i>power over/power under</i> albo <i>power with (win-win)</i> .
W.2.11.5.	Studentka/student wie, na czym polegają negocjacje i mediacje <i>NVC</i> .
W.2.11.6.	Studentka/student wie, na czym polega ochronne użycie siły w sytuacjach przemocowych i czym różni się od odpowiadania przemocą na przemoc.
W.7.	Studentka/student ma podstawową praktyczną wiedzę psychologiczną i neurobiologiczną oraz wiedzę z zakresu przeciwdziałania przemocy, sprzyjającą współtworzeniu edukacji bez przemocy i projektowaniu przestrzeni przyjaznej dla uczniów, rodziców i nauczycieli.
W.7.3.	Studentka/student wie, jak przeciwdziałać przemocy w kontekstach edukacyjnych i poza edukacyjnych.
W.7.3.1.	Studentka/student zna definicje przemocy przyjęte w środowisku specjalistów od przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
W.7.3.3.	Studentka/student wie, czym różni się rola „pomagacza” od roli „interwenta”.
W.7.3.4.	Studentka/student zna mechanizmy przemocowe: cykle przemocy, trójkąt Karpmana.
W.7.3.5.	Studentka/student zna trójkąt Zagrodzkiej.
W.7.3.6.	Studentka/student zna obowiązki nauczyciela związane z procedurą Niebieskiej Karty i wie, jakie możliwości skorzystania ze wsparcia ma nauczyciel będący świadkiem przemocy.
Umiejętności	
U.1.	Studentka/student potrafi współtworzyć edukację bez przemocy i projektować przestrzeń przyjazną dla uczniów, rodziców i nauczycieli, sprzyjającą efektywnej nauce i pracy.
U.1.4.	Studentka/student potrafi przyczyniać się do budowania dobrych relacji w edukacji.
U.1.4.2.	Studentka/student potrafi przyczyniać się do budowania w edukacji relacji opartych na zaufaniu.
U.1.4.3.	Studentka/student potrafi odróżniać komunikację wspierającą kontakt od komunikacji niewspierającej kontaktu w edukacji i potrafi stosować komunikację wspierającą kontakt.
U.1.5.	Studentka/student potrafi brać aktywny udział w procesie uczenia się i rozwoju oraz pogłębiania samowiedzy i samoświadomości.
U.1.5.1.	Studentka/student potrafi inspirować się różnymi modelami, nurtami i podejściami, praktyczną wiedzą naukową oraz doświadczeniami innych osób, przydatnymi dla projektowania przyjaznej przestrzeni do efektywnej

	nauki i pracy.
U.1.5.6.	Studentka/student potrafi rozwijać kompetencje sprzyjające współpracy opartej na zaufaniu.
U.2.	Studentka/student potrafi praktykować Porozumienie bez Przemocy (<i>Nonviolent Communication, NVC</i>) Marshalla B. Rosenberga w kontekstach edukacyjnych i poza edukacyjnych.
U.2.11.	Studentka/student potrafi praktykować empatię i ochronne użycie siły w sytuacjach konfliktowych i przemocowych.
U.2.11.1.	Studentka/student potrafi przyjmować czyjąś odmowę i krytykę z empatią i spokojem.
U.2.11.2.	Studentka/student potrafi świadomie wybierać jedną z czterech ścieżek komunikacyjnych <i>NVC</i> w kontekstach edukacyjnych i poza edukacyjnych.
U.2.11.3.	Studentka/student potrafi traktować konflikty jako przejaw życia i szansę dla relacji, i odpowiedzieć na konflikt w sposób spójny z <i>NVC</i> .
U.2.11.4.	Studentka/student potrafi rozwiązywać konflikty na zasadzie <i>power with (win-win)</i> .
U.2.11.5.	Studentka/student potrafi przeprowadzić negocjacje i mediacje między dziećmi w duchu <i>NVC</i> .
U.2.11.6.	Studentka/student potrafi zastosować ochronne użycie siły w sytuacjach przemocowych i nie odpowiadać przemocą na przemoc.
U.7.	Studentka/student potrafi zastosować w praktyce wiedzę psychologiczną i neurobiologiczną oraz wiedzę z zakresu przeciwdziałania przemocy, sprzyjającą współtworzeniu edukacji bez przemocy i projektowaniu przestrzeni przyjaznej dla uczniów, rodziców i nauczycieli.
U.7.3.	Studentka/student potrafi przeciwdziałać przemocy w kontekstach edukacyjnych i poza edukacyjnych.
U.7.3.1.	Studentka/student potrafi diagnozować przemoc.
U.7.3.2.	Studentka/student potrafi przechodzić od pomagania do interwencji.
U.7.3.3.	Studentka/student potrafi, będąc świadkiem przemocy, korzystać ze wsparcia.
Kompetencje społeczne	
S.1.	Studentka/student ma gotowość, by współtworzyć edukację bez przemocy i projektować przestrzeń przyjazną dla uczniów, rodziców i nauczycieli, sprzyjającą efektywnej nauce i pracy.
S.1.4.	Studentka/student ma gotowość, by przyczyniać się do budowania dobrych relacji w edukacji.
S.1.4.2.	Studentka/student ma gotowość, by przyczyniać się do budowania w edukacji relacji opartych na zaufaniu.
S.1.4.3.	Studentka/student ma gotowość, by odróżniać komunikację wspierającą kontakt od komunikacji niewspierającej kontaktu w edukacji i stosować komunikację wspierającą kontakt.
S.1.5.	Studentka/student ma gotowość, by brać aktywny udział w procesie uczenia się i rozwoju oraz pogłębiania samowiedzy i samoświadomości.

S.1.5.1.	Studentka/student ma gotowość, by inspirować się różnymi modelami, nurtami i podejściami, praktyczną wiedzą naukową oraz doświadczeniami innych osób, przydatnymi dla projektowania przyjaznej przestrzeni do efektywnej nauki i pracy.
S.1.5.6.	Studentka/student ma gotowość, by rozwijać kompetencje sprzyjające współpracy opartej na zaufaniu.
S.2.	Studentka/student ma gotowość, by praktykować Porozumienie bez Przemocy (<i>Nonviolent Communication, NVC</i>) Marshalla B. Rosenberga w kontekstach edukacyjnych i poza edukacyjnych.
S.2.11.	Studentka/student ma gotowość, by praktykować empatię i ochronne użycie siły w sytuacjach konfliktowych i przemocowych.
S.2.11.1.	Studentka/student ma gotowość, by przyjmować czyjąś odmowę i krytykę z empatią i spokojem.
S.2.11.2.	Studentka/student ma gotowość, by świadomie wybierać jedną z czterech ścieżek komunikacyjnych <i>NVC</i> w kontekstach edukacyjnych i poza edukacyjnych.
S.2.11.3.	Studentka/student ma gotowość, by traktować konflikty jako przejaw życia i szansę dla relacji, i odpowiadać na konflikty w sposób spójny z <i>NVC</i> .
S.2.11.4.	Studentka/student ma gotowość, by rozwiązywać konflikty na zasadzie <i>power with (win-win)</i> .
S.2.11.5.	Studentka/student ma gotowość, by przeprowadzić negocjacje i mediacje między dziećmi w duchu <i>NVC</i> .
S.2.11.6.	Studentka/student ma gotowość, by zastosować ochronne użycie siły w sytuacjach przemocowych i nie odpowiadać przemocą na przemoc.
S.7.	Studentka/student ma gotowość, by stosować w praktyce wiedzę psychologiczną i neurobiologiczną oraz wiedzę z zakresu przeciwdziałania przemocy, sprzyjającą współtworzeniu edukacji bez przemocy i projektowaniu przestrzeni przyjaznej dla uczniów, rodziców i nauczycieli.
S.7.3.	Studentka/student ma gotowość, by przeciwdziałać przemocy w kontekstach edukacyjnych i poza edukacyjnych.
S.7.3.1.	Studentka/student ma gotowość, by diagnozować przemoc.
S.7.3.2.	Studentka/student ma gotowość, by dla zatrzymania przemocy przechodzić od pomagania do interwencji.
S.7.3.3.	Studentka/student ma gotowość, by, będąc świadkiem przemocy, korzystać ze wsparcia.
TREŚCI PROGRAMOWE	
- Cztery reakcje na negatywny komunikat: oceny wobec siebie, oceny wobec innych, empatia wobec siebie, empatia wobec innych. - Przyjmowanie odmowy i krytyki z empatią i spokojem. - Konflikty jako przejaw życia i szansa dla relacji. - Rozwiązywanie konfliktów na zasadzie <i>power over/power under</i> albo <i>power with (win-win)</i>. - Metody rozwiązywania konfliktów spójne z <i>NVC</i>: negocjacje Th. Gordona i mediacje	

NVC. Różnice między tymi metodami a innymi metodami mediacyjnymi. Mediacje między dziećmi.

- Mechanizmy przemocowe: cykle przemocy, trójkąt Karpmana. Trójkąt Zagrodzkiej.
- Świadek przemocy: uczucia, potrzeby, możliwości otrzymania wsparcia, podejmowanie działań ochronnych.
- Od pomagania do interwencji. Przeciwdziałanie przemocy w kontekstach edukacyjnych i poza edukacyjnych.

***Ewaluacja procesu i efektów uczenia się na studiach
„Edukacja bez przemocy”***

Symbol efektu	EFEKTY UCZENIA SIĘ
Wiedza	
W.1.	Studentka/student rozumie, na czym polega edukacja bez przemocy, i wie, jak można zaprojektować przestrzeń przyjazną dla uczniów, rodziców i nauczycieli, sprzyjającą efektywnej nauce i pracy.
W.1.2.	Studentka/student rozumie znaczenie wyznaczania sobie celów edukacyjnych przez osoby uczące się i wartość brania na siebie przez te osoby odpowiedzialności za ich realizację.
W.1.4.	Studentka/student rozumie znaczenie budowania dobrych relacji dla współpracy w edukacji.
W.1.4.1.	Studentka/student rozumie znaczenie integracji w grupie i zna praktyczne sposoby jej wspierania.
W.1.4.2.	Studentka/student rozumie znaczenie wzajemnego zaufania dla współpracy w edukacji.
W.1.4.3.	Studentka/student rozumie znaczenie komunikacji międzyludzkiej dla współpracy w edukacji i zna różnice między komunikacją wspierającą kontakt a komunikacją niewspierającą kontaktu.
W.1.5.	Studentka/student wie, jakie znaczenie dla jakości jej/jego pracy w edukacji ma jej/jego uczenie się i rozwój, samowiedza i samoświadomość.
W.1.5.1.	Studentka/student rozumie wartość inspirowania się różnymi modelami, nurtami i podejściami, praktyczną wiedzą naukową oraz doświadczeniami innych osób, i wie, skąd może czerpać inspiracje dla projektowania przyjaznej przestrzeni do efektywnej nauki i pracy.
W.1.5.2.	Studentka/student rozumie wartość autoewaluacji procesu i efektów uczenia się.
W.1.5.3.	Studentka/student rozumie wartość przyjmowania informacji zwrotnej.
W.1.5.4.	Studentka/student wie, jakie kompetencje sprzyjają współpracy opartej na zaufaniu, i wie, jak może je rozwijać.
W.1.6.	Studentka/student zna przykłady dobrych praktyk w projektowaniu przestrzeni przyjaznej dla uczniów, rodziców i nauczycieli, sprzyjającej

	efektywnej nauce i pracy.
W.2.	Studentka/student zna wybrane założenia, rozróżnienia i procesy modelu Porozumienia bez Przemocy (<i>Nonviolent Communication, NVC</i>) Marshalla B. Rosenberga oraz praktyczne możliwości zastosowania tego modelu w edukacji.
W.2.4.	Studentka/student wie, jak rozróżniać obserwacje i oceny oraz inne interpretacje, i rozumie, dlaczego warto to robić.
W.2.4.1.	Studentka/student rozumie, czym różnią się oceny moralizujące i oceny wartościujące.
W.2.4.2.	Studentka/student wie, że nadawanie ról i używanie etykiet jest formą oceniania.
W.2.4.3.	Studentka/student wie, jak formułować obserwacje.
W.2.4.3.1.	Studentka/student wie, jak zastąpić ocenianie opisywaniem obserwacji i dawaniem informacji zwrotnej w modelu <i>NVC</i> .
W.2.8.	Studentka/student wie, czym różni się chwalenie i docenianie, rozumie, dlaczego warto doceniać i dziękować, i zna cechy efektywnego doceniania/dziękowania.
W.2.9.	Studentka/student rozumie wartość autentycznego wyrażania siebie i wie, jak wyrażać siebie zgodnie z modelem <i>NVC</i> .
W.2.9.1.	Studentka/student rozumie, na czym polega „szczerłość szakala” i „szczerłość żyrafy”.
W.2.9.2.	Studentka/student wie, jak wyrażać siebie w czterech krokach <i>NVC</i> i jak wyrażać siebie „żyrafą uliczną”.
Umiejętności	
U.1.	Studentka/student potrafi współtworzyć edukację bez przemocy i projektować przestrzeń przyjazną dla uczniów, rodziców i nauczycieli, sprzyjającą efektywnej nauce i pracy.
U.1.2.	Studentka/student potrafi zaprosić osoby uczące się do wyznaczania sobie celów edukacyjnych i do brania na siebie odpowiedzialności za ich realizację.
U.1.4.	Studentka/student potrafi przyczyniać się do budowania dobrych relacji w edukacji.
U.1.4.1.	Studentka/student potrafi wspierać integrację w grupie.
U.1.4.2.	Studentka/student potrafi przyczyniać się do budowania w edukacji relacji opartych na zaufaniu.
U.1.4.3.	Studentka/student potrafi odróżniać komunikację wspierającą kontakt od komunikacji niewspierającej kontaktu w edukacji i potrafi stosować komunikację wspierającą kontakt.
U.1.5.	Studentka/student potrafi brać aktywny udział w procesie uczenia się i rozwoju oraz pogłębiania samowiedzy i samoświadomości.
U.1.5.1.	Studentka/student potrafi inspirować się różnymi modelami, nurtami i podejściami, praktyczną wiedzą naukową oraz doświadczeniami innych osób, przydatnymi dla projektowania przyjaznej przestrzeni do efektywnej

	nauki i pracy.
U.1.5.2.	Studentka/student potrafi dokonać autoewaluacji procesu i efektów uczenia się.
U.1.5.3.	Studentka/student potrafi przyjmować informacje zwrotne.
U.1.5.4.	Studentka/student potrafi rozpoznawać swoje zasoby.
U.1.5.5.	Studentka/student potrafi rozpoznawać i planować obszary do własnego rozwoju.
U.1.5.6.	Studentka/student potrafi rozwijać kompetencje sprzyjające współpracy opartej na zaufaniu.
U.1.6.	Studentka/student potrafi inspirować się przykładami dobrych praktyk w projektowaniu przestrzeni przyjaznej dla uczniów, rodziców i nauczycieli, sprzyjającej efektywnej nauce i pracy.
U.2.	Studentka/student potrafi praktykować Porozumienie bez Przemocy (<i>Nonviolent Communication, NVC</i>) Marshalla B. Rosenberga w kontekstach edukacyjnych i poza edukacyjnymi.
U.2.4.	Studentka/student potrafi rozróżniać obserwacje i oceny oraz inne interpretacje.
U.2.4.1.	Studentka/student potrafi rozróżniać oceny moralizujące i oceny wartościujące.
U.2.4.2.	Studentka/student potrafi rezygnować z nadawania ról i używania etykiet.
U.2.4.3.	Student/studentka potrafi formułować obserwacje.
U.2.4.3.1.	Studentka/student potrafi zastąpić ocenianie opisywaniem obserwacji i dawaniem informacji zwrotnej w modelu <i>NVC</i> .
U.2.8.	Studentka/student potrafi odróżniać chwalenie i docenianie oraz formułować docenienie i podziękowanie w możliwie jak najbardziej efektywny sposób.
U.2.9.	Studentka/student potrafi przejść od samoświadomości do wyrażania siebie i wyrażać siebie zgodnie z modelem <i>NVC</i> .
U.2.9.1.	Studentka/student potrafi odróżniać „szczerłość szakala” i „szczerłość żyrafy”.
U.2.9.2.	Studentka/student potrafi wyrażać siebie w czterech krokach <i>NVC</i> i wyrażać siebie „żyrafą uliczną”.
Kompetencje społeczne	
S.1.	Studentka/student ma gotowość, by współtworzyć edukację bez przemocy i projektować przestrzeń przyjazną dla uczniów, rodziców i nauczycieli, sprzyjającą efektywnej nauce i pracy.
S.1.2.	Studentka/student ma gotowość, by zaprosić osoby uczące się do wyznaczania sobie celów edukacyjnych i do brania na siebie odpowiedzialności za ich realizację.
S.1.4.	Studentka/student ma gotowość, by przyczyniać się do budowania dobrych relacji w edukacji.
S.1.4.1.	Studentka/student ma gotowość, by wspierać integrację w grupie.
S.1.4.2.	Studentka/student ma gotowość, by przyczyniać się do budowania w edukacji relacji opartych na zaufaniu.

S.1.4.3.	Studentka/student ma gotowość, by odróżniać komunikację wspierającą kontakt od komunikacji niewspierającej kontaktu w edukacji i stosować komunikację wspierającą kontakt.
S.1.5.	Studentka/student ma gotowość, by brać aktywny udział w procesie uczenia się i rozwoju oraz pogłębiania samowiedzy i samoświadomości.
S.1.5.1.	Studentka/student ma gotowość, by inspirować się różnymi modelami, nurtami i podejściami, praktyczną wiedzą naukową oraz doświadczeniami innych osób, przydatnymi dla projektowania przyjaznej przestrzeni do efektywnej nauki i pracy.
S.1.5.2.	Studentka/student ma gotowość, by dokonać autoewaluacji procesu i efektów uczenia się.
S.1.5.3.	Studentka/student ma gotowość, by przyjmować informacje zwrotne.
S.1.5.4.	Studentka/student ma gotowość, by rozpoznawać swoje zasoby.
S.1.5.5.	Studentka/student ma gotowość, by rozpoznawać i planować obszary do własnego rozwoju.
S.1.5.6.	Studentka/student ma gotowość, by rozwijać kompetencje sprzyjające współpracy opartej na zaufaniu.
S.1.6.	Studentka/student ma gotowość, by inspirować się przykładami dobrych praktyk w projektowaniu przestrzeni przyjaznej dla uczniów, rodziców i nauczycieli, sprzyjającej efektywnej nauce i pracy.
S.2.	Studentka/student ma gotowość, by praktykować Porozumienie bez Przemocy (<i>Nonviolent Communication, NVC</i>) Marshalla B. Rosenberga w kontekstach edukacyjnych i poza edukacyjnymi.
S.2.4.	Studentka/student ma gotowość, by rozróżniać obserwacje i oceny oraz inne interpretacje.
S.2.4.1.	Studentka/student ma gotowość, by rozróżniać oceny moralizujące i oceny wartościujące.
S.2.4.2.	Studentka/student ma gotowość, by rezygnować z nadawania ról i używania etykiet.
S.2.4.3.	Student/studentka ma gotowość, by formułować obserwacje.
S.2.8.	Studentka/student ma gotowość, by odróżniać chwalenie i docenianie oraz formułować docenienie i podziękowanie w możliwie jak najbardziej efektywny sposób.
S.2.9.	Studentka/student ma gotowość, by przejść od samoświadomości do wyrażania siebie i wyrażać siebie zgodnie z modelem <i>NVC</i> .
S.2.9.1.	Studentka/student ma gotowość, by odróżniać „szczerść szakala” i „szczerść żyrafy”.
S.2.9.2.	Studentka/student ma gotowość, by wyrażać siebie w czterech krokach <i>NVC</i> i by wyrażać siebie „żyrafą uliczną”.
TREŚCI PROGRAMOWE	

- Autoewaluacja procesu i efektów uczenia się.
- Świadoma rezygnacja z oceniania: nadawania ról i etykietowania.
- Rozpoznawanie swoich zasobów.
- Informacja zwrotna w modelu NVC: dawanie i przyjmowanie informacji zwrotnej wyrażonej „językiem żyrafy”.
- Świątowanie potrzeb zaspokojonych i opłakiwanie niezaspokojonych.
- Znaczenie integracji w grupie: wspólnota doświadczeń a zaspokojenie potrzeb.

MODUŁ: EDUKACJA BEZ PRZEMOCY – INSPIRACJE

<i>Stres, relaks i dobrostan</i>	
Symbol efektu	EFEKTY UCZENIA SIĘ
Wiedza	
W.1.	Studentka/student rozumie, na czym polega edukacja bez przemocy, i wie, jak można zaprojektować przestrzeń przyjazną dla uczniów, rodziców i nauczycieli, sprzyjającą efektywnej nauce i pracy.
W.1.5.	Studentka/student wie, jakie znaczenie dla jakości jej/jego pracy w edukacji ma jej/jego uczenie się i rozwój, samowiedza i samoświadomość.
W.1.5.1.	Studentka/student rozumie wartość inspirowania się różnymi modelami, nurtami i podejściami, praktyczną wiedzą naukową oraz doświadczeniami innych osób, i wie, skąd może czerpać inspiracje dla projektowania przyjaznej przestrzeni do efektywnej nauki i pracy.
W.7.	Studentka/student ma podstawową praktyczną wiedzę psychologiczną i neurobiologiczną oraz wiedzę z zakresu przeciwdziałania przemocy, sprzyjającą współtworzeniu edukacji bez przemocy i projektowaniu przestrzeni przyjaznej dla uczniów, rodziców i nauczycieli.
W.7.1.	Studentka/student ma wiedzę sprzyjającą radzeniu sobie ze stresem, relaksowi i dobrostanowi.
W.7.1.1.	Studentka/student zna psychologiczne teorie opisujące i wyjaśniające zachowanie człowieka doświadczającego stresu.
W.7.1.2.	Studentka/student rozumie zależności między czynnikami stresującymi a stanem zdrowia jednostki.
W.7.1.3.	Studentka/student zna techniki radzenia sobie ze stresem, sposoby relaksacji oraz działania zapobiegające zespołowi wypalenia zawodowego.
W.7.1.4.	Studentka/student rozumie pojęcie dobrostanu.
W.7.1.5.	Studentka/student zna czynniki sprzyjające i zagrażające zdrowiu psychicznemu i dobrostanowi.
W.7.1.6.	Studentka/student zna metody wzmacniania dobrostanu oraz odporności psychicznej.
Umiejętności	
U.1.	Studentka/student potrafi współtworzyć edukację bez przemocy i projektować przestrzeń przyjazną dla uczniów, rodziców i nauczycieli, sprzyjającą efektywnej nauce i pracy.

U.1.5.	Studentka/student potrafi brać aktywny udział w procesie uczenia się i rozwoju oraz pogłębiania samowiedzy i samoświadomości.
U.1.5.1.	Studentka/student potrafi inspirować się różnymi modelami, nurtami i podejściami, praktyczną wiedzą naukową oraz doświadczeniami innych osób, przydatnymi dla projektowania przyjaznej przestrzeni do efektywnej nauki i pracy.
U.7.	Studentka/student potrafi zastosować w praktyce wiedzę psychologiczną i neurobiologiczną oraz wiedzę z zakresu przeciwdziałania przemocy, sprzyjającą współtworzeniu edukacji bez przemocy i projektowaniu przestrzeni przyjaznej dla uczniów, rodziców i nauczycieli.
U.7.1.	Studentka/student potrafi zastosować skuteczne strategie radzenia sobie ze stresem, dbać o swój relaks i dobrostan.
U.7.1.1.	Studentka/student potrafi rozpoznać objawy stresu we własnym organizmie.
U.7.1.2.	Studentka/student potrafi stosować techniki radzenia sobie ze stresem, sposoby relaksacji oraz działania zapobiegające zespołowi wypalenia zawodowego.
U.7.1.3.	Studentka/student potrafi dbać o własne zdrowie psychiczne i dobrostan.
Kompetencje społeczne	
S.1.	Studentka/student ma gotowość, by współtworzyć edukację bez przemocy i projektować przestrzeń przyjazną dla uczniów, rodziców i nauczycieli, sprzyjającą efektywnej nauce i pracy.
S.1.5.	Studentka/student ma gotowość, by brać aktywny udział w procesie uczenia się i rozwoju oraz pogłębiania samowiedzy i samoświadomości.
S.1.5.1.	Studentka/student ma gotowość, by inspirować się różnymi modelami, nurtami i podejściami, praktyczną wiedzą naukową oraz doświadczeniami innych osób, przydatnymi dla projektowania przyjaznej przestrzeni do efektywnej nauki i pracy.
S.7.	Studentka/student ma gotowość, by stosować w praktyce wiedzę psychologiczną i neurobiologiczną oraz wiedzę z zakresu przeciwdziałania przemocy, sprzyjającą współtworzeniu edukacji bez przemocy i projektowaniu przestrzeni przyjaznej dla uczniów, rodziców i nauczycieli.
S.7.1.	Studentka/student ma gotowość, by stosować skuteczne strategie radzenia sobie ze stresem, dbać o swój relaks i dobrostan.
S.7.1.1.	Studentka/student ma gotowość, by rozpoznawać objawy stresu we własnym organizmie.
S.7.1.2.	Studentka/student ma gotowość, by stosować techniki radzenia sobie ze stresem, sposoby relaksacji oraz działania zapobiegające zespołowi wypalenia zawodowego.
S.7.1.3.	Studentka/student ma gotowość, by dbać o własne zdrowie psychiczne i dobrostan.
TREŚCI PROGRAMOWE	
- Psychologiczna natura stresu. - Autodiagnoza indywidualnych wzorców reagowania na stres. - Sposoby radzenia sobie ze stresem. - Zasoby osobiste i społeczne w radzeniu sobie ze stresem. - Techniki redukcji silnego stresu.	

- Wybrane techniki relaksacyjne. Ćwiczenia oddechowe. Trening autogenny Schultza. Trening relaksacji progresywnej Jacobsona. Wizualizacja.
- Metody wzmacniania dobrostanu oraz odporności psychicznej.

Podstawy uważności (mindfulness) dla nauczycieli – stabilność własna

Symbol efektu	EFEKTY UCZENIA SIĘ
Wiedza	
W.1.	Studentka/student rozumie, na czym polega edukacja bez przemocy, i wie, jak można zaprojektować przestrzeń przyjazną dla uczniów, rodziców i nauczycieli, sprzyjającą efektywnej nauce i pracy.
W.1.4.	Studentka/student rozumie znaczenie budowania dobrych relacji dla współpracy w edukacji.
W.1.4.2.	Studentka/student rozumie znaczenie wzajemnego zaufania dla współpracy w edukacji.
W.1.5.	Studentka/student wie, jakie znaczenie dla jakości jej/jego pracy w edukacji ma jej/jego uczenie się i rozwój, samowiedza i samoświadomość.
W.1.5.1.	Studentka/student rozumie wartość inspirowania się różnymi modelami, nurtami i podejściami, praktyczną wiedzą naukową oraz doświadczeniami innych osób, i wie, skąd może czerpać inspiracje dla projektowania przyjaznej przestrzeni do efektywnej nauki i pracy.
W.1.5.4.	Studentka/student wie, jakie kompetencje sprzyjają współpracy opartej na zaufaniu, i wie, jak może je rozwijać.
W.3.	Studentka/student zna podstawy uważności (<i>mindfulness</i>) dla nauczycieli.
W.3.1.	Studentka/student zna definicję uważności i podstawowe rozróżnienia z jej zakresu.
W.3.2.	Studentka/student ma wiedzę podstawową z zakresu neurobiologii treningu uważności.
W.3.3.	Studentka/student ma wiedzę o uważności jako ścieżce podnoszenia jakości życia i rozumie, jak przez ćwiczenia i medytacje można rozwijać szczęście jako umiejętność.
W.3.4.	Studentka/student ma wiedzę na temat działań wspierających uważność w pracy nauczyciela.
W.3.5.	Studentka/student ma wiedzę na temat świadomej obecności.
W.3.6.	Studentka/student ma wiedzę na temat radzenia sobie z rozczarowaniem.
W.3.7.	Studentka/student zna przykładowe badania naukowe z zakresu uważności i samowspółczucia.
W.7.	Studentka/student ma podstawową praktyczną wiedzę psychologiczną i

	neurobiologiczną oraz wiedzę z zakresu przeciwdziałania przemocy, sprzyjającą współtworzeniu edukacji bez przemocy i projektowaniu przestrzeni przyjaznej dla uczniów, rodziców i nauczycieli.
W.7.1.3.	Studentka/student zna techniki radzenia sobie ze stresem, sposoby relaksacji oraz działania zapobiegające zespołowi wypalenia zawodowego.
Umiejętności	
U.1.	Studentka/student potrafi współtworzyć edukację bez przemocy i projektować przestrzeń przyjazną dla uczniów, rodziców i nauczycieli, sprzyjającą efektywnej nauce i pracy.
U.1.4.	Studentka/student potrafi przyczyniać się do budowania dobrych relacji w edukacji.
U.1.4.2.	Studentka/student potrafi przyczyniać się do budowania w edukacji relacji opartych na zaufaniu.
U.1.5.	Studentka/student potrafi brać aktywny udział w procesie uczenia się i rozwoju oraz pogłębiania samowiedzy i samoświadomości.
U.1.5.1.	Studentka/student potrafi inspirować się różnymi modelami, nurtami i podejściami, praktyczną wiedzą naukową oraz doświadczeniami innych osób, przydatnymi dla projektowania przyjaznej przestrzeni do efektywnej nauki i pracy.
U.1.5.6.	Studentka/student potrafi rozwijać kompetencje sprzyjające współpracy opartej na zaufaniu.
U.3.	Studentka/student potrafi praktykować uważność w kontekstach edukacyjnych i poza edukacyjnych oraz wprowadzać uważność do edukacji.
U.3.1.	Studentka/student potrafi obserwować własne myśli, emocje i sygnały z ciała w odróżnieniu od stanu automatycznego pochłonięcia przez nie.
U.3.2.	Studentka/student potrafi stosować w praktyce różnorodne formy oparcia dla niespokojnego umysłu, sprowadzając go do świadomości bieżącej chwili – formalnie i nieformalnie.
U.3.3.	Studentka/student potrafi stosować ćwiczenia i rutyny wzmacniające „mięsień” własnej uwagi.
Kompetencje społeczne	
S.1.	Studentka/student ma gotowość, by współtworzyć edukację bez przemocy i projektować przestrzeń przyjazną dla uczniów, rodziców i nauczycieli, sprzyjającą efektywnej nauce i pracy.
S.1.4.	Studentka/student ma gotowość, by przyczyniać się do budowania dobrych relacji w edukacji.
S.1.4.2.	Studentka/student ma gotowość, by przyczyniać się do budowania w edukacji relacji opartych na zaufaniu.
S.1.5.	Studentka/student ma gotowość, by brać aktywny udział w procesie uczenia się i rozwoju oraz pogłębiania samowiedzy i samoświadomości.
S.1.5.1.	Studentka/student ma gotowość, by inspirować się różnymi modelami, nurtami i podejściami, praktyczną wiedzą naukową oraz doświadczeniami innych osób, przydatnymi dla projektowania przyjaznej przestrzeni do

	efektywnej nauki i pracy.
S.1.5.6.	Studentka/student ma gotowość, by rozwijać kompetencje sprzyjające współpracy opartej na zaufaniu.
S.3.	Studentka/student ma gotowość, by praktykować uważność w kontekstach edukacyjnych i poza edukacyjnych oraz wprowadzać uważność do edukacji.
S.3.1.	Studentka/student ma gotowość, by obserwować własne myśli, emocje i sygnały z ciała w odróżnieniu od stanu automatycznego pochłonięcia przez nie.
S.3.2.	Studentka/student ma gotowość, by stosować w praktyce różnorodne formy oparcia dla niespokojnego umysłu, sprowadzając go do świadomości bieżącej chwili – formalnie i nieformalnie.
S.3.3.	Studentka/student ma gotowość, by stosować ćwiczenia i rutyny wzmacniające „mięsień” własnej uwagi.
TREŚCI PROGRAMOWE	
- Życie w rozchwianym i pędzącym świecie a stabilność własna. - Neurobiologiczne podstawy treningu uważności: działanie mózgu, negatywizm ewolucyjny, neuroplastyczność. - Uważność w kontakcie z ciałem, emocjami i myślami – trójkąt świadomości. - Trening świadomości: rozproszenia i oparcie uwagi, nurt świadomości, obserwacja nurtu a zanurzenie w nurcie. - Elementy uważności w codzienności (życie prywatne i praca zawodowa). - Uważność w kontakcie ze sobą: rozpoznawanie schematów myślowych i reakcji emocjonalnych. - Uważność w kontakcie z innymi: skupienie, uważne słuchanie i odpowiedź. - Wspieranie siebie w chwilach bólu i niewygody.	

<i>Edukacja wzbogacająca życie według Marshalla B. Rosenberga</i>	
Symbol efektu	EFEKTY UCZENIA SIĘ
Wiedza	
W.1.	Studentka/student rozumie, na czym polega edukacja bez przemocy, i wie, jak można zaprojektować przestrzeń przyjazną dla uczniów, rodziców i nauczycieli, sprzyjającą efektywnej nauce i pracy.
W.1.3.	Studentka/student rozumie znaczenie zaspokojenia potrzeb: bezpieczeństwa i wolności wszystkich osób zaangażowanych w proces edukacyjny.
W.1.4.	Studentka/student rozumie znaczenie budowania dobrych relacji dla współpracy w edukacji.
W.1.4.2.	Studentka/student rozumie znaczenie wzajemnego zaufania dla współpracy w edukacji.
W.1.4.3.	Studentka/student rozumie znaczenie komunikacji międzyludzkiej dla współpracy w edukacji i zna różnice między komunikacją wspierającą kontakt a komunikacją niewspierającą kontaktu.

W.1.5.	Studentka/student wie, jakie znaczenie dla jakości jej/jego pracy w edukacji ma jej/jego uczenie się i rozwój, samowiedza i samoświadomość.
W.1.5.1.	Studentka/student rozumie wartość inspirowania się różnymi modelami, nurtami i podejściami, praktyczną wiedzą naukową oraz doświadczeniami innych osób, i wie, skąd może czerpać inspiracje dla projektowania przyjaznej przestrzeni do efektywnej nauki i pracy.
W.1.5.4.	Studentka/student wie, jakie kompetencje sprzyjają współpracy opartej na zaufaniu, i wie, jak może je rozwijać.
W.2.	Studentka/student zna wybrane założenia, rozróżnienia i procesy modelu Porozumienia bez Przemocy (<i>Nonviolent Communication, NVC</i>) Marshalla B. Rosenberga oraz praktyczne możliwości zastosowania tego modelu w edukacji.
W.2.7.	Studentka/student wie, jak rozróżniać prośby i żądania, i rozumie, dlaczego warto to robić.
W.2.7.1.	Studentka/student wie, w jaki sposób prośba może wzbogacać życie i rozumie znaczenie umiejętności formułowania prośb prowadzących do dobrowolnej zgody w procesie edukacyjnym.
W.2.11.2.	Studentka/student rozumie model czterech ścieżek komunikacyjnych <i>NVC</i> i zna możliwości jego zastosowania w edukacji.
W.2.12.	Studentka/student wie, czym jest edukacja wzbogacająca życie według Marshalla B. Rosenberga.
W.2.12.1.	Studentka/student wie, czym jest przemoc i bezprzemocowość w rozumieniu Marshalla B. Rosenberga.
W.2.12.2.	Studentka/student rozumie, jakie skutki powoduje przemoc dla osób biorących udział w procesie edukacyjnym.
W.2.12.3.	Studentka/student rozumie korzyści z bezprzemocowości i dobrowolnej zgody w procesie edukacyjnym.
Umiejętności	
U.1.	Studentka/student potrafi współtworzyć edukację bez przemocy i projektować przestrzeń przyjazną dla uczniów, rodziców i nauczycieli, sprzyjającą efektywnej nauce i pracy.
U.1.3.	Studentka/student potrafi przyczyniać się do zaspokojenia potrzeb: bezpieczeństwa i wolności wszystkich osób zaangażowanych w proces edukacyjny.
U.1.4.	Studentka/student potrafi przyczyniać się do budowania dobrych relacji w edukacji.
U.1.4.2.	Studentka/student potrafi przyczyniać się do budowania w edukacji relacji opartych na zaufaniu.
U.1.4.3.	Studentka/student potrafi odróżniać komunikację wspierającą kontakt od komunikacji niewspierającej kontaktu w edukacji i potrafi stosować komunikację wspierającą kontakt.
U.1.5.	Studentka/student potrafi brać aktywny udział w procesie uczenia się i rozwoju oraz pogłębiania samowiedzy i samoświadomości.

U.1.5.1.	Studentka/student potrafi inspirować się różnymi modelami, nurtami i podejściami, praktyczną wiedzą naukową oraz doświadczeniami innych osób, przydatnymi dla projektowania przyjaznej przestrzeni do efektywnej nauki i pracy.
U.1.5.6.	Studentka/student potrafi rozwijać kompetencje sprzyjające współpracy opartej na zaufaniu.
U.2.	Studentka/student potrafi praktykować Porozumienie bez Przemocy (<i>Nonviolent Communication, NVC</i>) Marshalla B. Rosenberga w kontekstach edukacyjnych i poza edukacyjnymi.
U.2.7.	Studentka/student potrafi rozróżniać prośby i żądania.
U.2.7.1.	Studentka/student potrafi rezygnować z żądań i formułować prośby prowadzące do dobrowolnej zgody w procesie edukacyjnym.
U.2.11.2.	Studentka/student potrafi świadomie wybierać jedną z czterech ścieżek komunikacyjnych <i>NVC</i> w kontekstach edukacyjnych i poza edukacyjnymi.
U.2.12.	Studentka/student potrafi współtworzyć edukację wzbogacającą życie według Marshalla B. Rosenberga.
U.2.12.1.	Studentka/student potrafi rozpoznać w procesie edukacyjnym przemoc i bezprzemocowość w rozumieniu Marshalla B. Rosenberga.
U.2.12.2.	Studentka/student potrafi poszukiwać rozwiązań umożliwiających zaistnienie bezprzemocowości i dobrowolności w procesie edukacyjnym.
Kompetencje społeczne	
S.1.	Studentka/student ma gotowość, by współtworzyć edukację bez przemocy i projektować przestrzeń przyjazną dla uczniów, rodziców i nauczycieli, sprzyjającą efektywnej nauce i pracy.
S.1.3.	Studentka/student ma gotowość, by przyczyniać się do zaspokojenia potrzeb: bezpieczeństwa i wolności wszystkich osób zaangażowanych w proces edukacyjny.
S.1.4.	Studentka/student ma gotowość, by przyczyniać się do budowania dobrych relacji w edukacji.
S.1.4.2.	Studentka/student ma gotowość, by przyczyniać się do budowania w edukacji relacji opartych na zaufaniu.
S.1.4.3.	Studentka/student ma gotowość, by odróżniać komunikację wspierającą kontakt od komunikacji niewspierającej kontaktu w edukacji i stosować komunikację wspierającą kontakt.
S.1.5.	Studentka/student ma gotowość, by brać aktywny udział w procesie uczenia się i rozwoju oraz pogłębiania samowiedzy i samoświadomości.
S.1.5.1.	Studentka/student ma gotowość, by inspirować się różnymi modelami, nurtami i podejściami, praktyczną wiedzą naukową oraz doświadczeniami innych osób, przydatnymi dla projektowania przyjaznej przestrzeni do efektywnej nauki i pracy.
S.1.5.6.	Studentka/student ma gotowość, by rozwijać kompetencje sprzyjające współpracy opartej na zaufaniu.
S.2.	Studentka/student ma gotowość, by praktykować Porozumienie bez

	Przemocy (<i>Nonviolent Communication, NVC</i>) Marshalla B. Rosenberga w kontekstach edukacyjnych i poza edukacyjnymi.
S.2.7.	Studentka/student ma gotowość, by rozróżniać prośby i żądania.
S.2.7.1.	Studentka/student ma gotowość, by rezygnować z żądań i formułować prośby prowadzące do dobrowolnej zgody w procesie edukacyjnym.
S.2.11.2.	Studentka/student ma gotowość, by świadomie wybierać jedną z czterech ścieżek komunikacyjnych <i>NVC</i> w kontekstach edukacyjnych i poza edukacyjnymi.
S.2.12.	Studentka/student ma gotowość, by współtworzyć edukację wzbogacającą życie według Marshalla B. Rosenberga.
S.2.12.1.	Studentka/student ma gotowość, by rozpoznawać w procesie edukacyjnym przemoc i bezprzemocowość w rozumieniu Marshalla B. Rosenberga.
S.2.12.2.	Studentka/student ma gotowość, by poszukiwać rozwiązań umożliwiających zaistnienie bezprzemocowości i dobrowolności w procesie edukacyjnym.
TREŚCI PROGRAMOWE	
- Edukacja wzbogacająca życie według Marshalla B. Rosenberga. - Przemoc i bezprzemocowość w rozumieniu Marshalla B. Rosenberga – źródła i skutki dla ucznia i nauczyciela. - Model czterech ścieżek komunikacyjnych <i>NVC</i> i jego zastosowanie w edukacji. - Znaczenie umiejętności formułowania prośb prowadzących do dobrowolnej zgody.	

<i>Podejście Skoncentrowane na Rozwiązaniach (PSR)</i>	
Symbol efektu	EFEKTY UCZENIA SIĘ
Wiedza	
W.1.	Studentka/student rozumie, na czym polega edukacja bez przemocy, i wie, jak można zaprojektować przestrzeń przyjazną dla uczniów, rodziców i nauczycieli, sprzyjającą efektywnej nauce i pracy.
W.1.4.	Studentka/student rozumie znaczenie budowania dobrych relacji dla współpracy w edukacji.
W.1.4.2.	Studentka/student rozumie znaczenie wzajemnego zaufania dla współpracy w edukacji.
W.1.5.	Studentka/student wie, jakie znaczenie dla jakości jej/jego pracy w edukacji ma jej/jego uczenie się i rozwój, samowiedza i samoświadomość.
W.1.5.1.	Studentka/student rozumie wartość inspirowania się różnymi modelami, nurtami i podejściami, praktyczną wiedzą naukową oraz doświadczeniami innych osób, i wie, skąd może czerpać inspiracje dla projektowania przyjaznej przestrzeni do efektywnej nauki i pracy.
W.1.5.4.	Studentka/student wie, jakie kompetencje sprzyjają współpracy opartej na zaufaniu, i wie, jak może je rozwijać.
W.4.	Studentka/student zna podstawowe założenia Podejścia Skoncentrowanego

	na Rozwiązaniach (PSR) oraz jego możliwe zastosowania w Edukacji Skoncentrowanej na Rozwiązaniach (ESR).
W.4.1.	Studentka/student zna założenia dotyczące: zasobów, współpracy, nienormatywności, skupienia na teraźniejszości, wyjątków.
W.4.2.	Studentka/student zna wybrane techniki pracy w Podejściu Skoncentrowanym na Rozwiązaniach/Edukacji Skoncentrowanej na Rozwiązaniach: wydobywanie zasobów, pytania o cele, eksplorowanie wyjątków, komplementowanie i autokomplementowanie, rozmowa poza problemem, udzielanie informacji zwrotnej.
Umiejętności	
U.1.	Studentka/student potrafi współtworzyć edukację bez przemocy i projektować przestrzeń przyjazną dla uczniów, rodziców i nauczycieli, sprzyjającą efektywnej nauce i pracy.
U.1.4.	Studentka/student potrafi przyczyniać się do budowania dobrych relacji w edukacji.
U.1.4.2.	Studentka/student potrafi przyczyniać się do budowania w edukacji relacji opartych na zaufaniu.
U.1.5.	Studentka/student potrafi brać aktywny udział w procesie uczenia się i rozwoju oraz pogłębiania samowiedzy i samoświadomości.
U.1.5.1.	Studentka/student potrafi inspirować się różnymi modelami, nurtami i podejściami, praktyczną wiedzą naukową oraz doświadczeniami innych osób, przydatnymi dla projektowania przyjaznej przestrzeni do efektywnej nauki i pracy.
U.1.5.4.	Studentka/student potrafi rozpoznawać swoje zasoby.
U.1.5.5.	Studentka/student potrafi rozpoznawać i planować obszary do własnego rozwoju.
U.1.5.6.	Studentka/student potrafi rozwijać kompetencje sprzyjające współpracy opartej na zaufaniu.
U.4.	Studentka/student potrafi stosować przesłanki teoretyczne Podejścia Skoncentrowanego na Rozwiązaniach (PSR) w Edukacji Skoncentrowanej na Rozwiązaniach (ESR).
U.4.1.	Studentka/student potrafi prowadzić rozmowę z uczniem/rodzicem/klientem, uwzględniając postawę: nienormatywną, niewiedzy, wolnego wyboru.
U.4.2.	Studentka/student potrafi prowadzić z uczniem/rodzicem/klientem rozmowę poza problemem.
U.4.3.	Studentka/student potrafi interpretować informacje w kategoriach zasobów ucznia/rodzica/klienta i wydobywać jego zasoby.
U.4.4.	Studentka/student potrafi komplementować ucznia/rodzica/klienta, stosując różne rodzaje komplementowania.
U.4.5.	Studentka/student potrafi aranżować uczniowi/rodzicowi/klientowi sytuacje sprzyjające autokomplementowaniu.
U.4.6.	Studentka/student potrafi stwarzać klientowi/uczniowi warunki do eksplorowania jego doświadczeń według zasad techniki wyjątków.

U.4.7.	Studentka/student potrafi udzielać uczniowi/rodzicowi/klientowi informacji zwrotnej w modelu PSR.
Kompetencje społeczne	
S.1.	Studentka/student ma gotowość, by współtworzyć edukację bez przemocy i projektować przestrzeń przyjazną dla uczniów, rodziców i nauczycieli, sprzyjającą efektywnej nauce i pracy.
S.1.4.	Studentka/student ma gotowość, by przyczyniać się do budowania dobrych relacji w edukacji.
S.1.4.2.	Studentka/student ma gotowość, by przyczyniać się do budowania w edukacji relacji opartych na zaufaniu.
S.1.5.	Studentka/student ma gotowość, by brać aktywny udział w procesie uczenia się i rozwoju oraz pogłębiania samowiedzy i samoświadomości.
S.1.5.1.	Studentka/student ma gotowość, by inspirować się różnymi modelami, nurtami i podejściami, praktyczną wiedzą naukową oraz doświadczeniami innych osób, przydatnymi dla projektowania przyjaznej przestrzeni do efektywnej nauki i pracy.
S.1.5.4.	Studentka/student ma gotowość, by rozpoznawać swoje zasoby.
S.1.5.5.	Studentka/student ma gotowość, by rozpoznawać i planować obszary do własnego rozwoju.
S.1.5.6.	Studentka/student ma gotowość, by rozwijać kompetencje sprzyjające współpracy opartej na zaufaniu.
S.4.	Studentka/student ma gotowość, by stosować przesłanki teoretyczne Podejścia Skoncentrowanego na Rozwiązaniach (PSR) w Edukacji Skoncentrowanej na Rozwiązaniach (ESR).
S.4.1.	Studentka/student ma gotowość, by prowadzić rozmowę z uczniem/rodzicem/klientem, uwzględniając postawę: nienormatywną, niewiedzy, wolnego wyboru.
S.4.2.	Studentka/student ma gotowość, by prowadzić z uczniem/rodzicem/klientem rozmowę poza problemem.
S.4.3.	Studentka/student ma gotowość, by interpretować informacje w kategoriach zasobów ucznia/rodzica/klienta i wydobywać jego zasoby.
S.4.4.	Studentka/student ma gotowość, by komplementować ucznia/rodzica/klienta, stosując różne rodzaje komplementowania.
S.4.5.	Studentka/student ma gotowość, by aranżować uczniowi/rodzicowi/klientowi sytuacje sprzyjające autokomplementowaniu.
S.4.6.	Studentka/student ma gotowość, by stwarzać klientowi/uczniovi warunki do eksplorowania jego doświadczeń według zasad techniki wyjątków.
S.4.7.	Studentka/student ma gotowość, by udzielać uczniowi/rodzicowi/klientowi informacji zwrotnej w modelu PSR.
TREŚCI PROGRAMOWE	

- Filozofia i założenia Podejścia Skoncentrowanego na Rozwiązaniach (PSR)/Terapii Skoncentrowanej na Rozwiązaniach (TSR).
- Koncentracja na kompetencjach i możliwościach.
- Budowanie rozwiązań zamiast rozwiązywania problemów.
- Wydobywanie i tworzenie zasobów.
- Technika wyjątków.
- Komplementowanie i autokomplementowanie.
- Rozmowa poza problemem.
- Udzielanie informacji zwrotnej w modelu PSR.

System Wewnętrznej Rodziny (SWR)	
Symbol efektu	EFEKTY UCZENIA SIĘ
Wiedza	
W.1.	Studentka/student rozumie, na czym polega edukacja bez przemocy, i wie, jak można zaprojektować przestrzeń przyjazną dla uczniów, rodziców i nauczycieli, sprzyjającą efektywnej nauce i pracy.
W.1.4.	Studentka/student rozumie znaczenie budowania dobrych relacji dla współpracy w edukacji.
W.1.4.2.	Studentka/student rozumie znaczenie wzajemnego zaufania dla współpracy w edukacji.
W.1.5.	Studentka/student wie, jakie znaczenie dla jakości jej/jego pracy w edukacji ma jej/jego uczenie się i rozwój, samowiedza i samoświadomość.
W.1.5.1.	Studentka/student rozumie wartość inspirowania się różnymi modelami, nurtami i podejściami, praktyczną wiedzą naukową oraz doświadczeniami innych osób, i wie, skąd może czerpać inspiracje dla projektowania przyjaznej przestrzeni do efektywnej nauki i pracy.
W.1.5.4.	Studentka/student wie, jakie kompetencje sprzyjają współpracy opartej na zaufaniu, i wie, jak może je rozwijać.
W.5.	Studentka/student zna podstawy modelu System Wewnętrznej Rodziny (SWR) i jego możliwe zastosowania w edukacji.
W.5.1.	Studentka/student zna filozofię i podstawowe założenia nurtu terapeutycznego SWR.
W.5.2.	Studentka/student zna praktyczne zastosowania modelu SWR.
W.5.2.1.	Studentka/student wie i rozumie, na czym polega świadomość emocji, myśli, przekonań, doznań w ciele.
W.5.2.2.	Studentka/student wie i rozumie, na czym polega przywództwo oparte na świadomości siebie.
W.5.2.3.	Studentka/student wie i rozumie, na czym polega rozwijanie współczucia wobec samego siebie i wobec innego człowieka.
W.5.2.4.	Studentka/student wie i rozumie, na czym polega rozwijanie kontaktu ze sobą

	i podejmowanie decyzji na podstawie świadomości siebie.
W.5.2.5.	Studentka/student zna i rozumie wywodzące się z SWR metody towarzyszenia uczniom: w poznawaniu siebie samych i świata, w poszukiwaniu odpowiedzi na ważne pytania.
Umiejętności	
U.1.	Studentka/student potrafi współtworzyć edukację bez przemocy i projektować przestrzeń przyjazną dla uczniów, rodziców i nauczycieli, sprzyjającą efektywnej nauce i pracy.
U.1.4.	Studentka/student potrafi przyczyniać się do budowania dobrych relacji w edukacji.
U.1.4.2.	Studentka/student potrafi przyczyniać się do budowania w edukacji relacji opartych na zaufaniu.
U.1.5.	Studentka/student potrafi brać aktywny udział w procesie uczenia się i rozwoju oraz pogłębiania samowiedzy i samoświadomości.
U.1.5.1.	Studentka/student potrafi inspirować się różnymi modelami, nurtami i podejściami, praktyczną wiedzą naukową oraz doświadczeniami innych osób, przydatnymi dla projektowania przyjaznej przestrzeni do efektywnej nauki i pracy.
U.1.5.6.	Studentka/student potrafi rozwijać kompetencje sprzyjające współpracy opartej na zaufaniu.
U.5.	Studentka/student potrafi zastosować model System Wewnętrznej Rodziny (SWR) w praktyce edukacyjnej.
U.5.1.	Studentka/student potrafi praktykować świadomość emocji, myśli, przekonań, doznań w ciele.
U.5.2.	Studentka/student potrafi praktykować przywództwo oparte na świadomości siebie.
U.5.3.	Studentka/student potrafi rozwijać współczucie wobec samego siebie i wobec innego człowieka.
U.5.4.	Studentka/student potrafi rozwijać kontakt ze sobą i podejmować decyzje na podstawie świadomości siebie.
U.5.5.	Studentka/student potrafi stosować wywodzące się z SWR metody towarzyszenia uczniom: w poznawaniu siebie samych i świata, w poszukiwaniu odpowiedzi na ważne pytania.
Kompetencje społeczne	
S.1.	Studentka/student ma gotowość, by współtworzyć edukację bez przemocy i projektować przestrzeń przyjazną dla uczniów, rodziców i nauczycieli, sprzyjającą efektywnej nauce i pracy.
S.1.4.	Studentka/student ma gotowość, by przyczyniać się do budowania dobrych relacji w edukacji.
S.1.4.2.	Studentka/student ma gotowość, by przyczyniać się do budowania w edukacji relacji opartych na zaufaniu.
S.1.5.	Studentka/student ma gotowość, by brać aktywny udział w procesie uczenia się i rozwoju oraz pogłębiania samowiedzy i samoświadomości.

S.1.5.1.	Studentka/student ma gotowość, by inspirować się różnymi modelami, nurtami i podejściami, praktyczną wiedzą naukową oraz doświadczeniami innych osób, przydatnymi dla projektowania przyjaznej przestrzeni do efektywnej nauki i pracy.
S.1.5.6.	Studentka/student ma gotowość, by rozwijać kompetencje sprzyjające współpracy opartej na zaufaniu.
S.1.4.	Studentka/student jest gotowa/gotów rozwijać kontakt ze sobą i podejmować decyzje na podstawie świadomości siebie.
S.5.	Studentka/student ma gotowość, by stosować model System Wewnętrznej Rodziny (SWR) w praktyce edukacyjnej.
S.5.1.	Studentka/student ma gotowość, by praktykować świadomość emocji, myśli, przekonań, doznań w ciele.
S.5.2.	Studentka/student ma gotowość, by praktykować przywództwo oparte na świadomości siebie.
S.5.3.	Studentka/student ma gotowość, by rozwijać współczucie wobec samego siebie i wobec innego człowieka.
S.5.4.	Studentka/student ma gotowość, by rozwijać kontakt ze sobą i podejmować decyzje na podstawie świadomości siebie.
TREŚCI PROGRAMOWE	
- Filozofia i założenia nurtu terapeutycznego System Wewnętrznej Rodziny (SWR). - Praktyczne zastosowania modelu SWR: świadomość emocji, myśli, przekonań, doznań w ciele; przywództwo oparte na świadomości siebie; rozwijanie współczucia wobec samego siebie i wobec innego człowieka; rozwijanie kontaktu ze sobą i podejmowanie decyzji na podstawie świadomości siebie. - Wywodzące się z SWR metody towarzyszenia uczniom: w poznawaniu siebie samych i świata, w poszukiwaniu odpowiedzi na ważne pytania.	

<i>Podstawy uważności (mindfulness) dla nauczycieli – tworzenie przyjaznego środowiska nauki i pracy</i>	
Symbol efektu	EFEKTY UCZENIA SIĘ
Wiedza	
W.1.	Studentka/student rozumie, na czym polega edukacja bez przemocy, i wie, jak można zaprojektować przestrzeń przyjazną dla uczniów, rodziców i nauczycieli, sprzyjającą efektywnej nauce i pracy.
W.1.4.	Studentka/student rozumie znaczenie budowania dobrych relacji dla współpracy w edukacji.
W.1.4.1.	Studentka/student rozumie znaczenie integracji w grupie i zna praktyczne sposoby jej wspierania.
W.1.4.2.	Studentka/student rozumie znaczenie wzajemnego zaufania dla współpracy w edukacji.

W.1.5.	Studentka/student wie, jakie znaczenie dla jakości jej/jego pracy w edukacji ma jej/jego uczenie się i rozwój, samowiedza i samoświadomość.
W.1.5.1.	Studentka/student rozumie wartość inspirowania się różnymi modelami, nurtami i podejściami, praktyczną wiedzą naukową oraz doświadczeniami innych osób, i wie, skąd może czerpać inspiracje dla projektowania przyjaznej przestrzeni do efektywnej nauki i pracy.
W.1.5.4.	Studentka/student wie, jakie kompetencje sprzyjają współpracy opartej na zaufaniu, i wie, jak może je rozwijać.
W.3.	Studentka/student zna podstawy uważności (<i>mindfulness</i>) dla nauczycieli.
W.3.9.	Studentka/student zna i rozumie korzyści z wprowadzania uważności do edukacji.
W.3.10.	Studentka/student zna badania dotyczące działania uważności i życzliwości w zawodach pomocowych.
W.3.11.	Studentka/student zna podstawowe mechanizmy powstawania uzależnienia, w tym: od smartfonów i obecności w mediach społecznościowych; rozumie, jak można im zapobiegać z zastosowaniem uważności.
W.3.12.	Studentka/student ma wiedzę na temat życzliwości i współczucia jako elementów podstawowych w tworzeniu nowoczesnego środowiska uczenia się.
W.3.13.	Studentka/student ma wiedzę o uważności jako ścieżce budowania wspólnoty zespołu klasowego i szkoły.
W.7.	Studentka/student ma podstawową praktyczną wiedzę psychologiczną i neurobiologiczną oraz wiedzę z zakresu przeciwdziałania przemocy, sprzyjającą współtworzeniu edukacji bez przemocy i projektowaniu przestrzeni przyjaznej dla uczniów, rodziców i nauczycieli.
W.7.4.	Studentka/student ma podstawową praktyczną wiedzę z zakresu ewolucji mózgu, samoregulacji systemu nerwowego oraz uczenia się dzieci i młodzieży.
Umiejętności	
U.1.	Studentka/student potrafi współtworzyć edukację bez przemocy i projektować przestrzeń przyjazną dla uczniów, rodziców i nauczycieli, sprzyjającą efektywnej nauce i pracy.
U.1.4.	Studentka/student potrafi przyczyniać się do budowania dobrych relacji w edukacji.
U.1.4.1.	Studentka/student potrafi wspierać integrację w grupie.
U.1.4.2.	Studentka/student potrafi przyczyniać się do budowania w edukacji relacji opartych na zaufaniu.
U.1.5.	Studentka/student potrafi brać aktywny udział w procesie uczenia się i rozwoju oraz pogłębiania samowiedzy i samoświadomości.
U.1.5.1.	Studentka/student potrafi inspirować się różnymi modelami, nurtami i podejściami, praktyczną wiedzą naukową oraz doświadczeniami innych osób, przydatnymi dla projektowania przyjaznej przestrzeni do efektywnej nauki i pracy.

U.1.5.6.	Studentka/student potrafi rozwijać kompetencje sprzyjające współpracy opartej na zaufaniu.
U.3.	Studentka/student potrafi praktykować uważność w kontekstach edukacyjnych i poza edukacyjnych oraz wprowadzać uważność do edukacji.
U.3.1.1.	Studentka/student potrafi obserwować poziom obecności u siebie i u innych podczas pracy z grupą.
U.3.2.1.	Studentka/student potrafi stosować w praktyce różnorodne formy oparcia swojej uwagi podczas pracy z grupą.
U.3.3.1.	Studentka/student potrafi stosować ćwiczenia i rutyny uważności dla nauczyciela: przed pracą, w trakcie prowadzenia lekcji i po zakończeniu pracy.
U.3.4.	Studentka/student potrafi stosować krótkie ćwiczenia i rutyny uważności dla uczniów podczas zajęć przedmiotowych.
Kompetencje społeczne	
S.1.	Studentka/student ma gotowość, by współtworzyć edukację bez przemocy i projektować przestrzeń przyjazną dla uczniów, rodziców i nauczycieli, sprzyjającą efektywnej nauce i pracy.
S.1.4.	Studentka/student ma gotowość, by przyczyniać się do budowania dobrych relacji w edukacji.
S.1.4.1.	Studentka/student ma gotowość, by wspierać integrację w grupie.
S.1.4.2.	Studentka/student ma gotowość, by przyczyniać się do budowania w edukacji relacji opartych na zaufaniu.
S.1.5.	Studentka/student ma gotowość, by brać aktywny udział w procesie uczenia się i rozwoju oraz pogłębiania samowiedzy i samoświadomości.
S.1.5.1.	Studentka/student ma gotowość, by inspirować się różnymi modelami, nurtami i podejściami, praktyczną wiedzą naukową oraz doświadczeniami innych osób, przydatnymi dla projektowania przyjaznej przestrzeni do efektywnej nauki i pracy.
S.1.5.6.	Studentka/student ma gotowość, by rozwijać kompetencje sprzyjające współpracy opartej na zaufaniu.
S.3.	Studentka/student ma gotowość, by praktykować uważność w kontekstach edukacyjnych i poza edukacyjnych oraz wprowadzać uważność do edukacji.
S.3.1.1.	Studentka/student ma gotowość, by obserwować poziom obecności u siebie i u innych podczas pracy z grupą.
S.3.2.1.	Studentka/student ma gotowość, by stosować w praktyce różnorodne formy oparcia swojej uwagi podczas pracy z grupą.
S.3.3.1.	Studentka/student ma gotowość, by stosować ćwiczenia i rutyny uważności dla nauczyciela: przed pracą, w trakcie prowadzenia lekcji i po zakończeniu pracy.
S.3.4.	Studentka/student ma gotowość, by stosować krótkie ćwiczenia i rutyny uważności dla uczniów podczas zajęć przedmiotowych.
TREŚCI PROGRAMOWE	

- Tworzenie przyjaznego środowiska uczenia się i pracy z zastosowaniem uważności:
  - ✓ Neurobiologiczne podstawy uważnego uczenia się uczniów.
  - ✓ Neurobiologiczne podstawy tworzenia środowiska uczenia się uczniów w oparciu o uważność.
  - ✓ Neurobiologiczne podstawy dzielenia się z uczniami wiedzą o uważności i sposobami jej praktykowania.
  - ✓ Elementy uważności w codziennych rutynach szkolnych dla nauczyciela i dla uczniów.
  - ✓ Troska o siebie w sytuacjach trudnych dla nauczyciela.
  - ✓ Budowanie wspólnoty zespołu klasowego w oparciu o uważność.

Nowa Szkoła jest możliwa – projektowanie przestrzeni do efektywnej nauki i pracy

Symbol efektu	EFEKTY UCZENIA SIĘ
Wiedza	
W.1.	Studentka/student rozumie, na czym polega edukacja bez przemocy, i wie, jak można zaprojektować przestrzeń przyjazną dla uczniów, rodziców i nauczycieli, sprzyjającą efektywnej nauce i pracy.
W.1.4.	Studentka/student rozumie znaczenie budowania dobrych relacji dla współpracy w edukacji.
W.1.4.1.	Studentka/student rozumie znaczenie integracji w grupie i zna praktyczne sposoby jej wspierania.
W.1.4.2.	Studentka/student rozumie znaczenie wzajemnego zaufania dla współpracy w edukacji.
W.1.4.3.	Studentka/student rozumie znaczenie komunikacji międzyludzkiej dla współpracy w edukacji i zna różnice między komunikacją wspierającą kontakt a komunikacją niewspierającą kontaktu.
W.1.5.	Studentka/student wie, jakie znaczenie dla jakości jej/jego pracy w edukacji ma jej/jego uczenie się i rozwój, samowiedza i samoświadomość.
W.1.5.1.	Studentka/student rozumie wartość inspirowania się różnymi modelami, nurtami i podejściami, praktyczną wiedzą naukową oraz doświadczeniami innych osób, i wie, skąd może czerpać inspiracje dla projektowania przyjaznej przestrzeni do efektywnej nauki i pracy.
W.1.5.4.	Studentka/student wie, jakie kompetencje sprzyjają współpracy opartej na zaufaniu, i wie, jak może je rozwijać.
W.1.6.	Studentka/student zna przykłady dobrych praktyk w projektowaniu przestrzeni przyjaznej dla uczniów, rodziców i nauczycieli, sprzyjającej efektywnej nauce i pracy.
W.1.6.1.	Studentka/student rozumie wartość oceny bieżącej w postaci informacji zwrotnej i zna dobre praktyki w zakresie jej stosowania.
W.1.6.2.	Studentka/student zna metodę spotkań trójstronnych: nauczyciel-rodzic-

	uczeń.
W.2.	Student/studentka zna wybrane założenia, rozróżnienia i procesy modelu Porozumienia bez Przemocy (<i>Nonviolent Communication, NVC</i>) Marshalla B. Rosenberga oraz praktyczne możliwości zastosowania tego modelu w edukacji.
W.2.4.3.1.	Studentka/student wie, jak zastąpić ocenianie opisywaniem obserwacji i dawaniem informacji zwrotnej w modelu <i>NVC</i> .
W.7.4.2.	Studentka/student zna potencjalny wpływ ocen szkolnych na funkcjonowanie psychospołeczne uczniów.
Umiejętności	
U.1.	Studentka/student potrafi współtworzyć edukację bez przemocy i projektować przestrzeń przyjazną dla uczniów, rodziców i nauczycieli, sprzyjającą efektywnej nauce i pracy.
U.1.4.	Studentka/student potrafi przyczyniać się do budowania dobrych relacji w edukacji.
U.1.4.1.	Studentka/student potrafi wspierać integrację w grupie.
U.1.4.2.	Studentka/student potrafi przyczyniać się do budowania w edukacji relacji opartych na zaufaniu.
U.1.4.3.	Studentka/student potrafi odróżniać komunikację wspierającą kontakt od komunikacji niewspierającej kontaktu w edukacji i potrafi stosować komunikację wspierającą kontakt.
U.1.5.	Studentka/student potrafi brać aktywny udział w procesie uczenia się i rozwoju oraz pogłębiania samowiedzy i samoświadomości.
U.1.5.1.	Studentka/student potrafi inspirować się różnymi modelami, nurtami i podejściami, praktyczną wiedzą naukową oraz doświadczeniami innych osób, przydatnymi dla projektowania przyjaznej przestrzeni do efektywnej nauki i pracy.
U.1.5.6.	Studentka/student potrafi rozwijać kompetencje sprzyjające współpracy opartej na zaufaniu.
U.1.6.	Studentka/student potrafi inspirować się przykładami dobrych praktyk w projektowaniu przestrzeni przyjaznej dla uczniów, rodziców i nauczycieli, sprzyjającej efektywnej nauce i pracy.
U.1.6.1.	Studentka/student potrafi stosować ocenę bieżącą w postaci informacji zwrotnej i inspirować się dobrymi praktykami w zakresie jej stosowania.
U.1.6.2.	Studentka/student potrafi stosować metodę spotkań trójstronnych: nauczyciel-rodzic-uczeń.
U.2.	Studentka/student potrafi praktykować Porozumienie bez Przemocy (<i>Nonviolent Communication, NVC</i>) Marshalla B. Rosenberga w kontekstach edukacyjnych i poza edukacyjnymi.
U.2.4.3.1.	Studentka/student potrafi zastąpić ocenianie opisywaniem obserwacji i dawaniem informacji zwrotnej w modelu <i>NVC</i> .
Kompetencje społeczne	
S.1.	Studentka/student ma gotowość, by współtworzyć edukację bez przemocy i

	projektować przestrzeń przyjazną dla uczniów, rodziców i nauczycieli, sprzyjającą efektywnej nauce i pracy.
S.1.4.	Studentka/student ma gotowość, by przyczynić się do budowania dobrych relacji w edukacji.
S.1.4.1.	Studentka/student ma gotowość, by wspierać integrację w grupie.
S.1.4.2.	Studentka/student ma gotowość, by przyczynić się do budowania w edukacji relacji opartych na zaufaniu.
S.1.4.3.	Studentka/student ma gotowość, by odróżniać komunikację wspierającą kontakt od komunikacji niewspierającej kontaktu w edukacji i stosować komunikację wspierającą kontakt.
S.1.5.	Studentka/student ma gotowość, by brać aktywny udział w procesie uczenia się i rozwoju oraz pogłębiania samowiedzy i samoświadomości.
S.1.5.1.	Studentka/student ma gotowość, by inspirować się różnymi modelami, nurtami i podejściami, praktyczną wiedzą naukową oraz doświadczeniami innych osób, przydatnymi dla projektowania przyjaznej przestrzeni do efektywnej nauki i pracy.
S.1.5.6.	Studentka/student ma gotowość, by rozwijać kompetencje sprzyjające współpracy opartej na zaufaniu.
S.1.6.	Studentka/student ma gotowość, by inspirować się przykładami dobrych praktyk w projektowaniu przestrzeni przyjaznej dla uczniów, rodziców i nauczycieli, sprzyjającej efektywnej nauce i pracy.
S.1.6.1.	Studentka/student ma gotowość, by stosować ocenę bieżącą w postaci informacji zwrotnej i inspirować się dobrymi praktykami w zakresie jej stosowania.
S.1.6.2.	Studentka/student ma gotowość, by stosować metodę spotkań trójstronnych: nauczyciel-rodzic-uczeń.
S.2.	Studentka/student ma gotowość, by praktykować Porozumienie bez Przemocy (<i>Nonviolent Communication, NVC</i>) Marshalla B. Rosenberga w kontekstach edukacyjnych i poza edukacyjnych.
S.2.4.3.1.	Studentka/student ma gotowość, by zastąpić ocenianie opisywaniem obserwacji i daniem informacji zwrotnej w modelu <i>NVC</i> .
TREŚCI PROGRAMOWE	
- Komunikacja w edukacji: wspierająca kontakt a niewspierającą kontaktu. - Praktyczne możliwości zastosowania języka <i>NVC</i> w edukacji. - Znaczenie integracji w klasie i sposoby jej wspierania. - Budowanie dobrych relacji i wzajemnego zaufania we współpracy nauczyciel-rodzic-uczeń: spotkania trójstronne. - Ocena bieżąca w postaci informacji zwrotnej.	

Edukacja Skoncentrowana na Rozwiązaniach (ESR)

Symbol efektu	EFEKTY UCZENIA SIĘ
Wiedza	
W.1.	Studentka/student rozumie, na czym polega edukacja bez przemocy, i wie, jak można zaprojektować przestrzeń przyjazną dla uczniów, rodziców i nauczycieli, sprzyjającą efektywnej nauce i pracy.
W.1.4.	Studentka/student rozumie znaczenie budowania dobrych relacji dla współpracy w edukacji.
W.1.4.2.	Studentka/student rozumie znaczenie wzajemnego zaufania dla współpracy w edukacji.
W.1.5.	Studentka/student wie, jakie znaczenie dla jakości jej/jego pracy w edukacji ma jej/jego uczenie się i rozwój, samowiedza i samoświadomość.
W.1.5.1.	Studentka/student rozumie wartość inspirowania się różnymi modelami, nurtami i podejściami, praktyczną wiedzą naukową oraz doświadczeniami innych osób, i wie, skąd może czerpać inspiracje dla projektowania przyjaznej przestrzeni do efektywnej nauki i pracy.
W.1.5.4.	Studentka/student wie, jakie kompetencje sprzyjają współpracy opartej na zaufaniu, i wie, jak może je rozwijać.
W.4.	Studentka/student zna podstawowe założenia Podejścia Skoncentrowanego na Rozwiązaniach (PSR) oraz jego możliwe zastosowania w Edukacji Skoncentrowanej na Rozwiązaniach (ESR).
W.4.3.	Studentka/student zna założenia ESR, które służą budowaniu dobrych relacji z uczniem/rodzicem/klientem: dobre nawyki zamiast zasad, zauważanie pozytywnych zmian.
W.4.4.	Studentka/student zna metodologię konwersacji z uczniem/rodzicem/klientem, zgodną z założeniami ESR (pytania otwarte, skala, pytania o przyszłość, przeformułowania, przerwa w rozmowie).
W.4.5.	Studentka/student rozumie, na czym polega moc współpracy, i wie, jak do niej zapraszać ucznia/rodzica/klienta.
Umiejętności	
U.1.	Studentka/student potrafi współtworzyć edukację bez przemocy i projektować przestrzeń przyjazną dla uczniów, rodziców i nauczycieli, sprzyjającą efektywnej nauce i pracy.
U.1.4.	Studentka/student potrafi przyczyniać się do budowania dobrych relacji w edukacji.
U.1.4.2.	Studentka/student potrafi przyczyniać się do budowania w edukacji relacji opartych na zaufaniu.
U.1.5.	Studentka/student potrafi brać aktywny udział w procesie uczenia się i rozwoju oraz pogłębiania samowiedzy i samoświadomości.
U.1.5.1.	Studentka/student potrafi inspirować się różnymi modelami, nurtami i podejściami, praktyczną wiedzą naukową oraz doświadczeniami innych

	osób, przydatnymi dla projektowania przyjaznej przestrzeni do efektywnej nauki i pracy.
U.1.5.4.	Studentka/student potrafi rozpoznawać swoje zasoby.
U.1.5.5.	Studentka/student potrafi rozpoznawać i planować obszary do własnego rozwoju.
U.1.5.6.	Studentka/student potrafi rozwijać kompetencje sprzyjające współpracy opartej na zaufaniu.
U.4.	Studentka/student potrafi stosować przesłanki teoretyczne Podejścia Skoncentrowanego na Rozwiązaniach (PSR) w Edukacji Skoncentrowanej na Rozwiązaniach (ESR).
U.4.8.	Studentka/student potrafi budować dobre relacje z uczniem/rodzicem/klientem zgodnie z założeniami ESR, stosując dobre nawyki zamiast zasad i zauważanie pozytywnych zmian.
U.4.9.	Studentka/student potrafi stosować metodologię konwersacji z uczniem/rodzicem/klientem zgodną z założeniami ESR (pytania otwarte, skala, pytania o przyszłość, przeformułowania, przerwa w rozmowie).
U.4.10.	Studentka/student potrafi zapraszać ucznia/rodzica/klienta do współpracy zgodnie z założeniami ESR.
Kompetencje społeczne	
S.1.	Studentka/student ma gotowość, by współtworzyć edukację bez przemocy i projektować przestrzeń przyjazną dla uczniów, rodziców i nauczycieli, sprzyjającą efektywnej nauce i pracy.
S.1.4.	Studentka/student ma gotowość, by przyczynić się do budowania dobrych relacji w edukacji.
S.1.4.2.	Studentka/student ma gotowość, by przyczynić się do budowania w edukacji relacji opartych na zaufaniu.
S.1.5.	Studentka/student ma gotowość, by brać aktywny udział w procesie uczenia się i rozwoju oraz pogłębiania samowiedzy i samoświadomości.
S.1.5.1.	Studentka/student ma gotowość, by inspirować się różnymi modelami, nurtami i podejściami, praktyczną wiedzą naukową oraz doświadczeniami innych osób, przydatnymi dla projektowania przyjaznej przestrzeni do efektywnej nauki i pracy.
S.1.5.4.	Studentka/student ma gotowość, by rozpoznawać swoje zasoby.
S.1.5.5.	Studentka/student ma gotowość, by rozpoznawać i planować obszary do własnego rozwoju.
S.1.5.6.	Studentka/student ma gotowość, by rozwijać kompetencje sprzyjające współpracy opartej na zaufaniu.
S.4.	Studentka/student ma gotowość, by stosować przesłanki teoretyczne Podejścia Skoncentrowanego na Rozwiązaniach (PSR) w Edukacji Skoncentrowanej na Rozwiązaniach (ESR).
S.4.8.	Studentka/student ma gotowość, by budować dobre relacje z uczniem/rodzicem/klientem zgodnie z założeniami ESR, stosując dobre nawyki zamiast zasad i zauważanie pozytywnych zmian.

S.4.9.	Studentka/student ma gotowość, by stosować metodologię konwersacji z uczniem/rodzicem/klientem zgodną z założeniami ESR (pytania otwarte, skala, pytania o przyszłość, przeformułowania, przerwa w rozmowie).
S.4.10.	Studentka/student ma gotowość, by zapraszać ucznia/rodzica/klienta do współpracy zgodnie z założeniami ESR.

TREŚCI PROGRAMOWE

- Budowanie dobrych relacji z uczniem/rodzicem/klientem – dobre nawyki zamiast zasad, zauważanie pozytywnych zmian.
- Metodologia konwersacji z uczniem/rodzicem/klientem: pytania otwarte, skala, pytania o przyszłość, przeformułowania, przerwa w rozmowie.
- Moc współpracy – jak do niej zapraszać ucznia/rodzica/klienta.

Metanoje edukacyjne – zastosowanie metod i narzędzi coachingowych w projektowaniu zmiany w edukacji

Symbol efektu	EFEKTY UCZENIA SIĘ
Wiedza	
W.1.	Studentka/student rozumie, na czym polega edukacja bez przemocy, i wie, jak można zaprojektować przestrzeń przyjazną dla uczniów, rodziców i nauczycieli, sprzyjającą efektywnej nauce i pracy.
W.1.5.	Studentka/student wie, jakie znaczenie dla jakości jej/jego pracy w edukacji ma jej/jego uczenie się i rozwój, samowiedza i samoświadomość.
W.1.5.1.	Studentka/student rozumie wartość inspirowania się różnymi modelami, nurtami i podejściami, praktyczną wiedzą naukową oraz doświadczeniami innych osób, i wie, skąd może czerpać inspiracje dla projektowania przyjaznej przestrzeni do efektywnej nauki i pracy.
W.6.	Studentka/student zna możliwości zastosowania metod i narzędzi coachingowych w projektowaniu pożądanej zmiany w edukacji.
W.6.1.	Studentka/student rozumie specyfikę dziedziny coachingu i zna różnicę pomiędzy coachingiem a innymi formami wspierania rozwoju człowieka.
W.6.2.	Studentka/student ma wiedzę na temat modeli rozmowy coachingowej oraz podstawowych metod i narzędzi coachingowych.
W.6.3.	Studentka/student ma wiedzę na temat zarządzania zmianą i zasad etycznych dla pola zmiany związanego ze środowiskiem edukacyjnym.
Umiejętności	
U.1.	Studentka/student potrafi współtworzyć edukację bez przemocy i projektować przestrzeń przyjazną dla uczniów, rodziców i nauczycieli, sprzyjającą efektywnej nauce i pracy.
U.1.5.	Studentka/student potrafi brać aktywny udział w procesie uczenia się i

	rozwoju oraz pogłębiania samowiedzy i samoświadomości.
U.1.5.1.	Studentka/student potrafi inspirować się różnymi modelami, nurtami i podejściami, praktyczną wiedzą naukową oraz doświadczeniami innych osób, przydatnymi dla projektowania przyjaznej przestrzeni do efektywnej nauki i pracy.
U.6.	Studentka/student potrafi zastosować metody i narzędzia coachingowe dla zaprojektowania pożądanej zmiany w edukacji.
U.6.1.	Studentka/student potrafi oszacować ryzyka związane ze zmianą i niwelować ich negatywne konsekwencje.
U.6.2.	Studentka/student potrafi ustalać dalekosiężne efekty zmiany i określać jej szerszy kontekst oddziaływania.
Kompetencje społeczne	
S.1.	Studentka/student ma gotowość, by współtworzyć edukację bez przemocy i projektować przestrzeń przyjazną dla uczniów, rodziców i nauczycieli, sprzyjającą efektywnej nauce i pracy.
S.1.5.	Studentka/student ma gotowość, by brać aktywny udział w procesie uczenia się i rozwoju oraz pogłębiania samowiedzy i samoświadomości.
S.1.5.1.	Studentka/student ma gotowość, by inspirować się różnymi modelami, nurtami i podejściami, praktyczną wiedzą naukową oraz doświadczeniami innych osób, przydatnymi dla projektowania przyjaznej przestrzeni do efektywnej nauki i pracy.
S.1.3.	Studentka/student jest gotowa/gotów do przestrzegania standardów etycznych związanych z dziedziną coachingu.
S.6.	Studentka/student ma gotowość, by stosować metody i narzędzia coachingowe dla zaprojektowania pożądanej zmiany w edukacji.
S.6.1.	Studentka/student ma gotowość, by szacować ryzyka związane ze zmianą i niwelować ich negatywne konsekwencje.
S.6.2.	Studentka/student ma gotowość, by ustalać dalekosiężne efekty zmiany i określać jej szerszy kontekst oddziaływania.
TREŚCI PROGRAMOWE	
- Narzędzie „Koło zmian”. Praca nad indywidualnym wyznaczeniem celu zmiany: metoda SMART, coaching wartości, model GROW. - Diagnoza zasobów posiadanych i pożądanych do realizacji zmiany: metoda PIES. - Diagnoza realnych i potencjalnych barier w realizacji zmiany i wypracowywanie „mostów”: metoda hipotetycznych scenariuszy, odwrócona burza mózgów, narzędzia coachingowe pracy z przekonaniem ograniczającym. - Wypracowywanie rozwiązań służących realizacji wybranej zmiany: metoda pięciu opcji, narzędzia coachingowe kreatywnego tworzenia rozwiązań. - Narzędzia coachingowe określania działań krótko- i długoterminowych, ustalania priorytetów w realizacji, budowania sojuszków, podtrzymywania motywacji i metod ewaluacji wdrożeń. - Zespołowa informacja zwrotna na temat celów i planów zmian w modelu coachingowym.	

Pierwsza pomoc psychologiczna (PPP) w sytuacjach kryzysowych

Symbol efektu	EFEKTY UCZENIA SIĘ
Wiedza	
W.1.	Studentka/student rozumie, na czym polega edukacja bez przemocy, i wie, jak można zaprojektować przestrzeń przyjazną dla uczniów, rodziców i nauczycieli, sprzyjającą efektywnej nauce i pracy.
W.1.5.	Studentka/student wie, jakie znaczenie dla jakości jej/jego pracy w edukacji ma jej/jego uczenie się i rozwój, samowiedza i samoświadomość.
W.1.5.1.	Studentka/student rozumie wartość inspirowania się różnymi modelami, nurtami i podejściami, praktyczną wiedzą naukową oraz doświadczeniami innych osób, i wie, skąd może czerpać inspiracje dla projektowania przyjaznej przestrzeni do efektywnej nauki i pracy.
W.7.	Studentka/student ma podstawową praktyczną wiedzę psychologiczną i neurobiologiczną oraz wiedzę z zakresu przeciwdziałania przemocy, sprzyjającą współtworzeniu edukacji bez przemocy i projektowaniu przestrzeni przyjaznej dla uczniów, rodziców i nauczycieli.
W.7.5.	Studentka/student zna cel i zasady stosowania pierwszej pomocy psychologicznej (PPP) w sytuacjach kryzysowych.
W.7.5.1.	Studentka/student rozumie specyfikę sytuacji kryzysowej oraz jej potencjalny wpływ na funkcjonowanie psychospołeczne jednostki.
W.7.5.1.1.	Studentka/student zna możliwe reakcje jednostki w sytuacjach kryzysowych.
W.7.5.1.2.	Studentka/student zna czynniki wpływające na zachowanie jednostki w sytuacji kryzysowej ze szczególnym uwzględnieniem okresów rozwojowych.
W.7.5.1.3.	Studentka/student wie, że w sytuacji kryzysowej warto udzielać wsparcia adekwatnego do potrzeb osoby wspieranej (zarówno w kontekście rodzaju wsparcia, jak i ilości wsparcia).
W.7.5.2.	Studentka/student odróżnia PPP od innych metod wsparcia jednostki, m.in. od technik terapeutycznych, których celem jest praca wglądowa, praca nad rozumieniem przeżywanych emocji czy praca z traumą.
W.7.5.3.	Studentka/student rozumie znaczenie stosowania PPP w sytuacjach kryzysowych w przeciwdziałaniu rozwojowi zaburzeń zdrowia psychicznego.
W.7.5.4.	Studentka/student zna zasady regulacji i autoregulacji oraz pracy z napięciem własnym i innych osób.
W.7.5.4.1.	Studentka/student zna metody autoregulacji i wie, jak z nich korzystać, by zachować spokój w sytuacjach kryzysowych.
Umiejętności	
Kompetencje społeczne	

TREŚCI PROGRAMOWE

- Specyfika sytuacji kryzysowej oraz jej potencjalny wpływ na funkcjonowanie psychospołeczne jednostki. Reakcje jednostki w sytuacjach kryzysowych. Czynniki wpływające na zachowanie jednostki w sytuacji kryzysowej ze szczególnym uwzględnieniem okresów rozwojowych.
- Udzielanie wsparcia adekwatnego do potrzeb osoby wspieranej (zarówno w kontekście rodzaju wsparcia, jak i ilości wsparcia).
- Zasadność i cel udzielania pierwszej pomocy psychologicznej (PPP).
- Zasady udzielania PPP – opis zasad, którymi kierują się osoby realizujące PPP, oraz właściwych reakcji osoby wspierającej.
- Zasady regulacji i autoregulacji. Praca z napięciem własnym i innych osób.

Uważność i współczucie – chwilowa moda czy stan pożądany

Symbol efektu	EFEKTY UCZENIA SIĘ
Wiedza	
W.1.	Studentka/student rozumie, na czym polega edukacja bez przemocy, i wie, jak można zaprojektować przestrzeń przyjazną dla uczniów, rodziców i nauczycieli, sprzyjającą efektywnej nauce i pracy.
W.1.5.	Studentka/student wie, jakie znaczenie dla jakości jej/jego pracy w edukacji ma jej/jego uczenie się i rozwój, samowiedza i samoświadomość.
W.1.5.1.	Studentka/student rozumie wartość inspirowania się różnymi modelami, nurtami i podejściami, praktyczną wiedzą naukową oraz doświadczeniami innych osób, i wie, skąd może czerpać inspiracje dla projektowania przyjaznej przestrzeni do efektywnej nauki i pracy.
W.3.	Studentka/student zna podstawy uważności (<i>mindfulness</i>) dla nauczycieli.
W.3.8.	Studentka/student rozumie przydatność praktyki uważności i współczucia w życiu codziennym.
Umiejętności	
Kompetencje społeczne	
TREŚCI PROGRAMOWE	
- Przydatność praktyki uważności i współczucia w życiu codziennym.	

Najpierw „człowiek”, potem „uczeń”

Symbol efektu	EFEKTY UCZENIA SIĘ
Wiedza	
W.1.	Studentka/student rozumie, na czym polega edukacja bez przemocy, i wie, jak można zaprojektować przestrzeń przyjazną dla uczniów, rodziców i nauczycieli, sprzyjającą efektywnej nauce i pracy.
W.1.5.	Studentka/student wie, jakie znaczenie dla jakości jej/jego pracy w edukacji ma jej/jego uczenie się i rozwój, samowiedza i samoświadomość.
W.1.5.1.	Studentka/student rozumie wartość inspirowania się różnymi modelami, nurtami i podejściami, praktyczną wiedzą naukową oraz doświadczeniami innych osób, i wie, skąd może czerpać inspiracje dla projektowania przyjaznej przestrzeni do efektywnej nauki i pracy.
W.7.	Studentka/student ma podstawową praktyczną wiedzę psychologiczną i neurobiologiczną oraz wiedzę z zakresu przeciwdziałania przemocy, sprzyjającą współtworzeniu edukacji bez przemocy i projektowaniu przestrzeni przyjaznej dla uczniów, rodziców i nauczycieli.
W.7.4.1.	Studentka/student wie, że proces uczenia się jest procesem kognitywno-emocjonalno-społecznym i wie, jak zmienić kulturę organizacyjną szkoły, by szkoła realizowała cele nie tylko kognitywne i by uwzględniała emocje, potrzeby społeczne i fizyczne uczniów, nauczycieli i rodziców.
Umiejętności	
Kompetencje społeczne	
TREŚCI PROGRAMOWE	
	- Proces uczenia się jako proces kognitywno-emocjonalno-społeczny. - Kultura organizacyjna szkoły: jak ją zmienić, by szkoła realizowała cele nie tylko kognitywne i by uwzględniała emocje, potrzeby społeczne i fizyczne uczniów, nauczycieli i rodziców.

***Szkolne realia (oceny, prace domowe, podstawa programowa)
a nauka o mózgu i procesie uczenia się***

Symbol efektu	EFEKTY UCZENIA SIĘ
Wiedza	
W.1.	Studentka/student rozumie, na czym polega edukacja bez przemocy, i wie, jak można zaprojektować przestrzeń przyjazną dla uczniów, rodziców i nauczycieli, sprzyjającą efektywnej nauce i pracy.
W.1.5.	Studentka/student wie, jakie znaczenie dla jakości jej/jego pracy w edukacji ma jej/jego uczenie się i rozwój, samowiedza i samoświadomość.
W.1.5.1.	Studentka/student rozumie wartość inspirowania się różnymi modelami, nurtami i podejściami, praktyczną wiedzą naukową oraz doświadczeniami innych osób, i wie, skąd może czerpać inspiracje dla projektowania przyjaznej przestrzeni do efektywnej nauki i pracy.
W.7.	Studentka/student ma podstawową praktyczną wiedzę psychologiczną i neurobiologiczną oraz wiedzę z zakresu przeciwdziałania przemocy, sprzyjającą współtworzeniu edukacji bez przemocy i projektowaniu przestrzeni przyjaznej dla uczniów, rodziców i nauczycieli.
W.7.4.	Studentka/student ma podstawową praktyczną wiedzę z zakresu ewolucji mózgu, samoregulacji systemu nerwowego oraz uczenia się dzieci i młodzieży.
W.7.4.1.	Studentka/student wie, że proces uczenia się jest procesem kognitywno-emocjonalno-społecznym i wie, jak zmienić kulturę organizacyjną szkoły, by szkoła realizowała cele nie tylko kognitywne i by uwzględniała emocje, potrzeby społeczne i fizyczne uczniów, nauczycieli i rodziców.
W.7.4.2.	Studentka/student zna potencjalny wpływ ocen szkolnych na funkcjonowanie psychospołeczne uczniów.
W.7.4.3.	Studentka/student zna potencjalny wpływ prac domowych na funkcjonowanie psychospołeczne uczniów.
W.7.4.4.	Studentka/student zna potencjalny wpływ podstawy programowej na efektywność uczenia się.
Umiejętności	
Kompetencje społeczne	
TREŚCI PROGRAMOWE	
- Stan współczesnej wiedzy o tym, jak uczy się mózg, i jej implikacje edukacyjne. - Potencjalny wpływ ocen szkolnych na funkcjonowanie psychospołeczne uczniów. - Potencjalny wpływ prac domowych na funkcjonowanie psychospołeczne uczniów. - Podstawa programowa a efektywność uczenia się.	

Informacja zwrotna zamiast ocen

Symbol efektu	EFEKTY UCZENIA SIĘ
Wiedza	
W.1.	Studentka/student rozumie, na czym polega edukacja bez przemocy, i wie, jak można zaprojektować przestrzeń przyjazną dla uczniów, rodziców i nauczycieli, sprzyjającą efektywnej nauce i pracy.
W.1.5.	Studentka/student wie, jakie znaczenie dla jakości jej/jego pracy w edukacji ma jej/jego uczenie się i rozwój, samowiedza i samoświadomość.
W.1.5.1.	Studentka/student rozumie wartość inspirowania się różnymi modelami, nurtami i podejściami, praktyczną wiedzą naukową oraz doświadczeniami innych osób, i wie, skąd może czerpać inspiracje dla projektowania przyjaznej przestrzeni do efektywnej nauki i pracy.
W.1.7.	Studentka/student zna przykłady dobrych praktyk w projektowaniu przestrzeni przyjaznej dla uczniów, rodziców i nauczycieli, sprzyjającej efektywnej nauce i pracy.
W.1.7.1.	Studentka/student rozumie wartość oceny bieżącej w postaci informacji zwrotnej i zna dobre praktyki w zakresie jej stosowania.
W.2.4.3.1.	Studentka/student wie, jak zastąpić ocenianie opisywaniem obserwacji i daniem informacji zwrotnej w modelu <i>NVC</i> .
W.7.4.2.	Studentka/student zna potencjalny wpływ ocen szkolnych na funkcjonowanie psychospołeczne uczniów.
Umiejętności	
Kompetencje społeczne	
TREŚCI PROGRAMOWE	
	- Oceny i informacje zwrotne a motywacja i samoocena. - Rodzaje informacji zwrotnej. - Dobre praktyki w zakresie stosowania informacji zwrotnej.

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	
Symbol efektu	EFEKTY UCZENIA SIĘ
Wiedza	
W.1.	Studentka/student rozumie, na czym polega edukacja bez przemocy, i wie, jak można zaprojektować przestrzeń przyjazną dla uczniów, rodziców i nauczycieli, sprzyjającą efektywnej nauce i pracy.
W.1.5.	Studentka/student wie, jakie znaczenie dla jakości jej/jego pracy w edukacji ma jej/jego uczenie się i rozwój, samowiedza i samoświadomość.
W.1.5.1.	Studentka/student rozumie wartość inspirowania się różnymi modelami, nurtami i podejściami, praktyczną wiedzą naukową oraz doświadczeniami innych osób, i wie, skąd może czerpać inspiracje dla projektowania przyjaznej przestrzeni do efektywnej nauki i pracy.
W.7.	Studentka/student ma podstawową praktyczną wiedzę psychologiczną i neurobiologiczną oraz wiedzę z zakresu przeciwdziałania przemocy, sprzyjającą współtworzeniu edukacji bez przemocy i projektowaniu przestrzeni przyjaznej dla uczniów, rodziców i nauczycieli.
W.7.3.	Studentka/student wie, jak przeciwdziałać przemocy w kontekstach edukacyjnych i poza edukacyjnymi.
W.7.3.1.	Studentka/student zna definicje przemocy przyjęte w środowisku specjalistów od przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
W.7.3.2.	Studentka/student zna materiały ułatwiające diagnozowanie przemocy.
W.7.3.3.	Studentka/student wie, czym różni się rola „pomagacza” od roli „interwenta”.
W.7.3.6.	Studentka/student zna obowiązki nauczyciela związane z procedurą Niebieskiej Karty i wie, jakie możliwości skorzystania ze wsparcia ma nauczyciel będący świadkiem przemocy.
Umiejętności	
Kompetencje społeczne	
TREŚCI PROGRAMOWE	
- Definicje przemocy przyjęte w środowisku specjalistów od przeciwdziałania przemocy w rodzinie. - Materiały ułatwiające diagnozowanie przemocy. - Obowiązki nauczyciela związane z procedurą Niebieskiej Karty. - Interwencja a pomaganie. - Jakie możliwości skorzystania ze wsparcia ma nauczyciel będący świadkiem przemocy.	

Część efektów uczenia się może zostać zrealizowana za pomocą technik i metod kształcenia na odległość – w zależności od decyzji Uczelni.

